

Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΤΗΣ ΙΩΝΙΑΣ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

1838.

ΑΡΙΘ. 2.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ.

Η ΕΥΜΕΝΗΣ ύποδοχή, τὴν ὁποίαν ἐδείξατε εἰς τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ περιοδικοῦ τούτου φύλλου μας, φίλοι καὶ φιλόμουσοι Κύριοι, εἶναι ἀληθῶς ἀξίεπαίτος, καὶ μᾶς ἐνθαρρύνει νὰ ἐπαραλάβωμεν τὸν κάλαμον μὲ πλέον ἐνθερμον ἕη.lor. Σᾶς βεβαιοῦμεν δὲ, ὅτι, ὅσον ἐμφηγάετε τὸ ἐπίπονον δι' ἡμᾶς τοῦτο ἔργον, τόσον ἐντελέστερον κατὰ πάντα θέλει καταστραφῆναι. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι πιθανὸν εἰς ἄλλους μὲν ἢ ἀρέσκη ἄλλη ὕλη, καὶ εἰς ἄλλους ἄλλη, λέγομεν ὅτι, δι' αὐτὸ τοῦτο ἐπροσπαθήσαμεν, προσπαθοῦμεν καὶ θέλομεν προσπαθεῖν νὰ τὸ ἀπαρτίσωμεν μὲ τὸ ἅλας τῆς ποικιλίας, διὰ νὰ προσηθεύῃ εἰς ὄλους, κατ' ἀρίστους ὅμως μερίδας, εὐάρεστον καὶ ὠφέλιμον τροφήν. Οἱ μὲν λοιποὶ σπουδαῖοι καὶ σοβαροὶ ὡς κλειδώσωσι τὰ φύλλα τῆς Μυθολογίας, καὶ ὡς μὴ τὴν ἀναγνώσκωσι, εἰμὴ ὁπόταν θέλωσι νὰ μειδιώσωσι διότι ἡ Μυθολογία εἶναι τῷ ὄντι, κατὰ τὸν ὅποιον συνεγράφη τρόπον, παντάπασιν ἔρωτικὴ ἀπὸ κἀν ἐν ἑδάζει τῆς, ἀπὸ πλείστας σειράς τῆς δὲν θέλει λείπει τὸ παίγνιδες παιδάριον ἄλλ' εἰς τὰς πρὸς τὴν Ἰωνίαν ἐπιστολάς εἶναι ὑποκεκρυμμένη πᾶσα ἠθικὴ, ὡς βασιμῆδον θέλει παρατηρηθῆ, καὶ ἡ εὐλητος καὶ ἡδεῖα παράδοσις τῆς Μυθολογίας μᾶς παρακινεῖ νὰ τὴν συστήσωμεν εἰς τοὺς παιδρὸς καὶ ἰλαρὸς ἀναγνώστιας μας. Ἀς καταδεχθῶσι δὲ καὶ αἱ χρεαὶ νὰ εἰσῶσι αὐτῶν προσεκτικὸν βλέμμα' τὰς βεβαιοῦμεν, ὅτι δὲν θέλομεν ἀπαρτίσει κἀνένα βράχον τῆς Λευκάδος. Τὰ λοιπὰ φρονοῦμεν ὅτ' εἶναι αὐτοσυστάτα.

Εὐτυχεῖς, φιλόμουσοι ἀναγνώστια, ἂν δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ὠφελήσωμεν κατὰ τι ὁ κόπος μας θέλει

παλιώσει πάντοτε κερών τι και ἄν βαθμηδὸν πολυπλασιασθῆ, πρὸς εὐτυχεῖς θέλομεν εἶσθαι! — Μέγα πρῶμα! . . — ἀκούομεν τινὰ λέγοντα — ὄχι Κύριε. Ἐυτυχής εἶναι και ὅστις δυνηθῆ τὰ εἶπῃ: ἔμαθα τὸς συμπολίτας μου τὴν τέχνην τοῦ τὰ κλώθωσι τὸ λινόν· ἔδειξα εἰς αὐτοὺς τὸν τρόπον τοῦ τὰ διατηρῶσιν ἄσητον τὸν ἰγθὺν, ξηραίνοντές τον διὰ τοῦ καπνοῦ. • Εἰς τὸν γαίτην, ὅστις πρῶτος ἔδειξε τὸν τρόπον τοῦ τὰ ταριχεύωσι τὰς Μαίρας [ἀρέγγας—harengs], ἀρδιάντα γαλκοῦν ἀνήγειρεν ἡ Ὀλλανδία!

Οἱ Ἐκδοται.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ.

Οἱ ὀττεντότοι.

Τὸ ἔθνος τοῦτο εὐρίσκεται εἰς τὸ μεσημβρινώτερον μέρος τῆς Ἀφρικῆς· εἶναι δὲ πολυάριθμον και ἔχει ἰδιώματα ἀπὸ περιγραφῆς. Τὸ ἀνάστημα τῶν ὀττεντότων εἶναι ὡσπιτοπλεῖστον ὑψηλόν· τὰ ὀστά τῶν παρεῖων των ἐξέχου παραπολύ· ἐπειδὴ δὲ ἡ κεφαλὴ των εἶναι πολὺ πλατεῖα, και ἡ σιαγών των ἐξ ἐναντίας μικρὰ, τὸ πρόσωπόν των εἶναι στενωτάτον πρὸς τὰ κάτω, και, καθόσον προχωρεῖ εἰς τὰ ἐπάνω, πλατύτατον. Οἱ πόδες των εἶναι μικρότατοι κατ' ἀναλογίαν τῶν ἄλλων μελῶν των· ἡ μύτη των πολλὰ σιμῆ· τὰ βρῦθόνιά των μεγάλα, ὡς και οἱ ὀφθαλμοὶ των· οἷτινες κλίνουν ὀλίγον πρὸς τὸ μέρος τῆς μύτης, ὡς οἱ τῶν Σινών, και τῶν ὀποίων ἡ κόρη εἶναι βαθεῖα μελάχροινος, πλησιάζουσα ἐνίοτε εἰς τὸ μαῦρον. Τὸ χρῶμα τῶν ὀττεντότων εἶναι βαθυκίτρινον· ἀλλὰ τὸ λευκόν τῶν ὀφθαλμῶν των εἶναι καθαρώτατον· τὰ χεῖλη των δὲν εἶναι γονδροσιδῆ, ὡς τὰ τῶν γειτόνων των Αἰθιοπῶν και Καφροῶν. ἔχου σῶμα μέγα, ἀλλ' οἱ ὀδοῦτες των εἶναι ὀραιότατοι. Τὰ μαῦρα και βαστραχωτὰ μαλλία των δὲν εἶναι πυκνά, ὡς τὰ τῶν Αἰθιοπῶν, ἀλλ' ἔχου περισσοτέραν σκληρότητα· τὰ δὲ γένειά των εἶναι ὀλίγα. Μολονότι ἡ φυσιογνωμία των παριστάνει ἀπάθειαν, φαίνεται ὅμως εἰς τὸν χαρακτῆρά των ἐ-

ζωοκρατισμένη ἡ ζωότης και ἀπίφασις.

Ο ὀττεντότος εἶν' εὐσχημος· τὸ περιπάτημά του εἶναι χαριεν και ελεύθερον τὰ κινήματά του μεγαλοπρεπῆ. Αἱ γυναῖκες ἔχου καλητέραν ἐπιδερμίδα, ἔμμετρον λακύν, και αἱ νέαι πολὺ ὀραῖν· ἡ φωνὴ των εἶναι γλυκεῖα. Φυσικὰ δεξιὸς ὁ ὀττεντότος δὲν εἶναι τῶσον ἐπιχειρηματίας· τὸ σκεπτικόν ἦθος του τὸν δίδει σῶφρονα χαρακτῆρα, τὸν ὀποῖον δὲν παραιτεῖ ὡς και εἰς τὰς στιγμὰς τῆς μεγαλητέρας χαρᾶς του ἰδιώτης, ἥτις τὸν διακρίνει ἀπὸ τῶν Αἰθιοπῶν. Αποφεύγει τὴν ἀργίαν και ὀκνηρίαν, ἔχει δὲ μόνην φροντίδα τὴν προφύλαξιν τοῦ ποιμνίου και τὴν μέριμναν τῆς τροφῆς του. Ἡ ἄρατις του εἶναι τῶσον ὀξυδερκής, ὅσπε ἀνακαλύπτει ὡς και τὰ ἔχνη τῶν ζῶων, τὰ ὀποῖα κυνηγεῖ. Ἐνόσω ἔχει φαγητόν εἶναι λαίμαργος· ἀλλ' ὅταν στερεῖται, εὐχαριστεῖται εἰς τὸ ὀλίγον, και ἐνίοτε ζῆ με ἀκριδὰς, κηρήθρας, και με κομμάτια δέρματος τῶν σκεδάλων του· πολλὰκις κοιμάται διὰ τὰ διασκεδάση πρὸς ὀλίγον τὴν ὑπερβολικὴν του πείναν, και ἀνοῦτε με τὸ μέσον τοῦτο δὲν ἐπιτύχη, σφιγγει καλὰ τὸν στόμαχόν του με λωρίων. Μολονότι δὲ βίσκει πολυάριθμα ποῖμανα βιῶν και προβάτων, σπανίως φονεῖται ἀπὸ τὰ πρῶτα μάλιστα, ἐν τῶς ἂν ἦναι γηραιά και δὲν τὸν χρησιμοποιεῖσι πλέον. Ἡ κυρία τροφή του ὀττεντότου, εἶναι τὸ γάλα τῶν δαμάστων και τῶν προβάτων, ἀπὸ τὰ ὀποῖα σφάζει ἀπὸ καιρῶν εἰς καιρόν. Οἱ βίες εἶναι τὰ φορητὰ ζῶα του· κάμνει δὲ και συνάλλαγμα με αὐτοὺς. Παγιδεῖται τὰ ἄγρια ζῶα, ἡ και τὰ φονεῖται με βέλη φαρμακερὰ, και με λόγχας.

Καθὼς πολλοὶ αὐτόχθονες τῶν θερμῶν κλιμάτων, οὗτοι και οἱ ὀττεντότοι ἀλείφονται με λίπος ἀπὸ κεφαλῆς μέγχι ποδῶν· ἐπάνωθεν δὲ κοκκίζουσι σκόνην κατασκευασμένην ἀπὸ φύλλα τινῶν φυτῶν. Κάτω τῆς ζώνης των ἔχου σακκίον δερμάτινον, ἔχον ἔξωθεν τὰς τρίμας· ὑπὸ τὴν βίβιν ἔχου ὀσαύτως δύο ζωστήρας ἀπὸ τὸ αὐτὸ δέσμα. Διὰ τὰ προφυλάσσονται δὲ ἀπὸ τῶ φύγας, φέρου μελωτὴν ἀπὸ δέρμα ἀρνίου, τῆς ὀποίας τὰς τρίμας ἀφίνοιν ἔσωθεν, και εἰς τὴν κεφαλὴν φοροῦν κλίμμα ἀπὸ τῶ αὐτὸ δέσμα.

Αἱ γυναῖκες ἔχου σχεδὸν τὴν ἰδίαν ἐνδυμασίαν, με τὴν

διαφορὰν, ὅτι φορτύνουσι τὰ ἱμάτιάτων ἀπὸ στολίδια, ἢ ὑά-
λια, ἐκ τῶν ὁποίων κατασκευάζουσι βραχιόλια, ἐνώτια κκι-
περιδέραια· αἱ δὲ πτωχότεραι φοροῦν σπάρτια ἢ δέρματα
βοῶν τετρονευμένα. Διὰ τοῦτο τινὲς λέγουσι, ὅτι οἱ αὐτῶ-
χθονες οὗτοι καλύπτουσι τοὺς βραχιόλιας καὶ πόδας τῶν με-
έντερα ζώων ἀκόμη νωπὰ, καὶ ὅτι κατατρώγουσι τὴν στο-
λισμούς των τούτους, ὅπότεν πλέον σαπήσωσιν.

Οχι μόνον δὲ ταῦτα μυθολογοῦσι διὰ τοὺς Ὀπτεντότους,
ἀλλὰ κκι λέγουσι, ὅτι λατρεύουσι τὴν σελήνην, διότι συνα-
θροίζονται τὸ ἑσπέρας ψάλλουσι καὶ χοροῦσι, στρεφόμενοι
πρὸς ἀρκτον. Προαίρουν νὰ ἐκτελῶσι νύκτα τὴν διασκεδά-
σιν των ταύτην, διότι ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶναι πλέον δροσερά·
καὶ ἔπειτα ἡ ὑπόθεσις τῶν ἀσμάτων των εἶναι πάντοτε
συμβάν τι, τὸ ὅποιον ἠκολούθησεν εἰς κἀνένα αὐτῶν ἢ τῶν
πλησιοχώρων των· συνοδεύουσι δὲ τὴν φωνὴν των με ὄργα-
νὰ ἀπλοῦστατα.

Καμμία διαίτησις οὐδὲ νόμος δὲν ἐθεωρήθη εἰς τοὺς Ὀπ-
τεντότους. Εἶναι διαμερισμένοι εἰς φυλάς, αἱ ὁποῖαι ἡμι-
λοῦν διαλέκτους καταγομένας ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πε-
γνὴν. Δύσκολον εἶναι νὰ μιμηθῇ τις τὴν προφορὰν των, τὴν
ὁποῖαν περιηγηταὶ τινες ἐξωμοίωσαν με τὸν ὀλολυγμὸν
τῶν κούρκων. Πολλοὶ Ὀπτεντότοι συνεμίχθησαν με Εὐρω-
παίους, οἵτινες ὑπερετοῦνται ἀπ' αὐτοὺς καὶ ἀνεχῶς τοὺς
μεταχειρίζονται βαρβαρικώτατα. Ἡ ἀθλία των αὐτῆ κατά-
στασις ἐβεβητικῶθι ἐπαισθητῶς ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοῦς.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ'.

ΚΡΟΝΟΣ.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ μετὰ τῆς Ἑστίας ἐγέννησαν πάμπολλα
τέκνα· τὰ περιφημότερά των ὅμως εἶναι ὁ Τιτάν, ὁ Κρόνος,
ὁ Ωκεανός, οἱ Κύκλωπες, ἡ Δημήτηρ, ἡ Θέτις καὶ ἡ Ρέα.
Ἡ τελευταία δὲ αὐτῆ, ἥτις ἦτον ἡ πολυαγαπημένη τῆς

Ἑστίας, ἐρωτευθεῖσα, ἐνυμφεῖθη τὸν Κρόνον, καὶ μετῴκα-
μάθη ἕκτοτε Κυβέλην.

Τιτάν, ὁ πρωτότοκος υἱὸς τῆς οὐρανόυ οικογενείας,
ἦτο νόμιμος κληρονόμος τοῦ θρόνου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κρόνος,
ὡς ὑστεριγενής, δὲν ἠδύνατο νὰ δάλλῃ χεῖρα εἰς τὸ βασίλειον,
ἡ Κυβέλη ἦτον ἄλη ἀπελπισία· τὸ αἷτιον δὲ τῆς φιλοδοξίας
τῆς εἶναι φανερωτάτον.

Λοιπὸν, ἡ φιλοδοξία Κυβέλης κατέπεισε τὴν Ἑστίαν, εἰς
τὴν καρδίαν τῆς ὁποίας ἐπέγε μέρηστον θαμνὴν, ὅτι ἔπρεπε
νὰ παραχωρήσῃ ὁ Τιτάν εἰς τὸν Κρόνον τὰ πρωτοτοκία του.
Κατέπεισε δὲ καὶ ἡ Ἑστία τὸν σύζυγόν της εἰς αὐτὸ τοῦτο.

Ὁ Τιτάν ἐνόμισεν, ὅτι κατὰ χρέος ἔπρεπε νὰ ὑπακούσῃ
εἰς τοὺς γονεῖς του, καὶ παρεχώρησεν εἰς τὸν Κρόνον τὸν θρό-
νον του, με συμφωνίαν ὅμως νὰ μὴν ἀναβέψῃ ὁ Κρόνος καν-
ἐν ἀρσενικὸν παιδίον, διὰ νὰ μείνῃ πάλιν ἡ βασιλεία μετ'
αὐτὸν εἰς τὰ τέκνα τοῦ Τιτάνος. Ὁ Κρόνος ἐδέχθη τὴν
συμφωνίαν ταύτην, καὶ, πρὸς διατήρησιν της, κατέπεισε
ἕσα ἀρρένα ἐγέννη ἡ γυνὴ του.

Ἄλλ' ἡ ἀνεμος Κυβέλην,

Βλέπουσα, ὅτ' εἶχεν ἄνδρα ζυμωμένον με τὸ μέλι,

Τὶ τὸν παίζει ἡ δολία;

Ἄκροῦσσου Ἰουλίαν.

Ἀφοῦ ἐγέννησε τὴν Ἥραν καὶ τὸν Δία, τοῦτον μὲν ἔκρυ-
ψεν ἐσπαργάνωσε δὲ ἀντ' αὐτοῦ λίθον τινὰ ὡς νήπιον. Ὁ
ἀγαθὸς Κρόνος, ὅστις, ὡς φαίνεται, ἔπασχεν ἀπὸ ὀφθαλ-
μίαν, τὸν κατέπεισε χωρὶς ἐμπόδιον. Βέβαια καὶ ὁ σὺμα-
χός του εἶχεν ἀναφορὰν με τοὺς ὀφθαλμούς· διότι, ὅπτεν
ἐγεννήθη ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων, ἔκσμεν ἄλλα δύο παρ-
όμοια προσφάγια, καὶ τὰ ἐγώνευσεν ἐντελέστατα.

Ὅπως καὶ ἂν ἦναι, ἡ σύζυγός του διέταξε ν' ἀνατρέφω-
σι κρυφίως τὸν Δία εἰς τὴν νῆσον Κρήταν. Ἦτα δ' ἐρη-
χος, ὅτι ὁ θεὸς του Τιτάν τὸν ἀνεκάλυψε.

Τότε ὁ ἡγεμὸν οὗτος συναθροίζει στρατεύματα, ἄρμα καὶ
τὰ τοῦ Κρόνου, τὸν αἰχμαλωτίζει μετὰ τῆς Κυβέλης, καὶ
τοὺς κλείει εἰς τὸν Τάρταρον. Ἄλλ' ὁ δραπετευσάς Ζεὺς,
μετὰ ὀλίγων χρόνων, τὸν συλλαμβάνει, τὸν δένει με τῆ

λύσεις, καὶ καταστραφῆσαι τὰς τῶν γυνέων του. Ὁ Κρόνος
 ἑμῶς ἂν καὶ ἐπικνέλαβε τὸν θρόνον του, ἐροθεῖτο πάντοτε
 τὴν ἀξιώτητα καὶ φιλοδοξίαν τῶν υἱῶν καὶ κληρῶν του, καὶ
 ἐπεγείρει ἐνέδρας ἐναντίον του. Ταῦτα μὲν ὁ Ζεὺς, τὸν
 ἐδίωκεν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον. Ἀλλὰ τότε ὁ διὰ παντός ἐκβρω-
 νισμένος οὗτος θεὸς, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰσωμακίην ἐπιχράτει-
 αὐν τῆς Ἰταλίας, ὅπου ἐβασίλευεν ὁ Ἰανὸς, καὶ ἐκεῖ

Ἄφραξ τὸ βασίλειον, θάλαπν τὴν γεωργίαν,
 Κ' εὐλαδ' εἰς ἀχρῶσπιτον πέλος τὴν εὐτυχίαν.
 Ὁ γεωπόνος ἦκουσε τὰς ἐρμηνείας τούτου,
 καὶ εἰς τὴν γῆν εἶρε πηρὴν ἀνεξαντήλου πλοῦτου.
 οὕτω λαὸς ἐλόκηρος ἠγάπησε τὸν Κρόνον,
 καὶ δικαιοτάτα αὐτὸν ὑπεραίμα μόνον.

Παρασταίνεται δὲ ὁ Κρόνος, ὡς πατὴρ τῆς γεωργίας, ἔχων
 πρῶτον γοργάλεον, καὶ κοκτῶν δρέπκνον εἰς τὴν δεξιαν του
 χεῖρα, καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄβιν δαρκάνοντα τὴν ἰδίαν του
 ὤραν ἐμβλημα τῆς φρονήσεως, καὶ πρῶτιστον σύμβολον
 τοῦ Κρόνου.

Ὁ κειρὸς, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ θεὸς οὗτος διέτριψεν εἰς τὴν
 Ἰταλίαν, ὠνομάσθη *Χρυσῶδες Αἶωρ*.

Αἰῶνες πανευδαίμονες! ὅπως ἡ Ἄπλότης
 Κ' ἡ Ἀθούτης ἤλλαξ, κ' ἡ Ἐλευθεριότης.
 Ὅτε ἡ Ἐλευθερία δὲν περιφρονεῖτο
 Ὅτε διόλου ἀγνώστου ἡ λέξις ψεῦδος ἦτο.
 Ὅτε καὶ αἱ γυναῖκες μὲν δὲν ἐμεταμορφούντο,
 ἀλλ' εἰς τὴν φυσικὴν μορφήν αὐτῶν ἠεὶ κεραιούντο.
 καὶ ὅτε οἱ ἄνθρωποι δὲν ἦσαν ὡς καὶ τώρα.
 καὶ ὅτε δὲν ἐδίηρτο αἱ ἐρωταὶ δόξα.
 ἀλλὰ ὡς δῶρον μόνον, τοῦ ἐμπότου το στήθος,
 ἢ τὸ στήθος ἐφρακτοῦν μετ' ἡμῶν; τὸ ἦθος.
 καὶ ὅτε ἡ Ὀλίνοια, Ἰμνίαιος καὶ Ἐβῶς,
 εἰς τρεῖς καλὰ συγγαίτικοι διήγον εἰς τὸν μῆρα.
 Αἰῶνες πανευδαίμονες! ποῖαν ποτὲ ἡμέραν
 καὶ πόλιν ἐπιστρέφετε εἰς τὴν γῆραὶν μὲν σφαιραν;
 Αἴ τ' ἂν δεινὰ μὲν περὶ τοῦτον; εἴθε μὲν ἐθιμῶνται.
 Ἦ δ' ἀγαθὰ, ἀπὸς πετοῦν; πλὴν μὲν ἀπαρῶνται.

Μετὰ ἀνάμνησιν τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐτιλοῦντο εἰς τὴν
 ῥώμην καθέκαστον χρόνον περὶ τῶν μῆνα Σεπτεμβρίου, ἐ-
 καταί καλοῦμεναι Κρόνια (Saturnales), τὰ ὅσα ἐν ἑνόσῳ
 διαρκεῖν, πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ἰσότητος

ἔτις ποτὲ σιγήνονε τοὺς ἀνθρώπους, δὲν ὑπῆρχεν ὑπεροχὴ
 τοῦ κυρίου πρὸς τὸν δούλον· ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, ὁ δεύτερος
 ὑπηρετεῖτο ἀπὸ τὸν πρῶτον· ἀπέπεμπον δὲ πρὸς ἀλλήλους
 καὶ δῶρα, διὰ ν' ἀποδεικνύεται, ὅτι ὅλα τ' ἀγαθὰ ἦσαν κοι-
 νὰ, ὅποτον ὁ καλὸς Κρόνος ἐβασίλευε.

Μὲ κακοφαίνονται ἔτι, ὁ θεὸς οὗτος, τὸν ὅποιον ἐνόμιζα
 κόνον τίμιον ἀνθρώπων τῆς οὐρανοῦ αὐλῆς, ἐδέχετο ἀνθρώ-
 πινα σφάγια καὶ ἐνταυτῷ ὑπερασπίζετο τοὺς ἀβλήτας. Ἀλ-
 λά τὸν ἀγαπῶ πάλιν, διότι αὐτὸς εὐκόλυε τὸ ἐμπόριον,
 ἐφευρόν τὴν νομισματοποιίαν. Τὸ πρῶτον νόμισμα τοῦ ἔ-
 φερεν ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους πλοῖον, ὡς σύμβολον τοῦ ἐμπορί-
 ου, τὸ ὅποιον αὐτὸς ἐσύστησε, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου, δικέφα-
 λον ἀνθρώπων, εἰκονίζοντα τὸν βασιλεῖα Ἰανόν.

Ὁ Ἰανὸς τόσον καλὰ ἐφιλοφρόνησε τὸν Κρόνον, ὅτε ἦτον
 ἐξόριστος, ὥστε διεμερίσθη τὸν θρόνον του μετ' αὐτόν. Πρὸς
 ἀνταμοιβὴν λοιπὸν, ὁ θεὸς τὸν ἐχάρισε τὴν γνώσιν τοῦ παρ-
 ελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Ἴδου διατὶ ὁ Ἰανὸς παρίστατο
 μετ' ἄντιθετα πρόσωπα. Εἰς τοῦτον ἀφιερῶθη ὁ Ἰανου-
 ἄριος μῆν' εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρά του ἐκράτει κλειδίον, πρὸς
 ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἦνοιγε τὸν νέον χρόνον, καὶ εἰς τὴν ἀρι-
 στερὰν ῥάβδον, ὡς πρῶτος τῶν χρησμάτων.

Ῥωμῖλος, ὁ θεμελιωτὴς τῆς Ῥώμης, καὶ Τάτιος, ὁ βα-
 σιλεὺς τῶν Σαβίνων, συμφωνήσαντες, καθίδρυσαν εἰς αὐ-
 τὸν ναὸν, εἰς τὸν ὅποιον ἦσαν δώδεκα θυσιαστήρια, ἐν δι-
 ἑκαστῶν μῆνα. Ὁ ναὸς οὗτος εἰς καιρὸν πολέμου ἠναίγε-
 το, καὶ ἔμενε κλειστός, ἐν ὅσῳ ἡ εἰρήνη διαρκεῖ.

Ὁ Ἰμνίαιος, ὡς γράφου παμπληθῆ ἱστορικὰ μας,
 Πόλεμον κρετὴ πρὸ χρόνον μετ' τὸ βροῦς ἔρωτά μας·
 Πλὴν προσβίτου περιπλέον διὰ στόματος κοινοῦ,
 Ὅτι τοῦ; κινεῖ; νὰ κλείσου τὸν ναὸν τοῦ Ἰανού.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Δ΄.

ΖΕΪΣ.

Ὁ ΖΕΪΣ γεννηθεὶς, μετεκομίσθη εἰς τὴν Κρήτην, ἐπὶ
 τοῦ ὄρους Ἰδης. Αἱ Νύμφαι, εἰς τὴν φροντίδα τῶν ὀπίσμων

ἐνεπιστεύθη, τὸν κατεσκευάσαν κοιτίδα ἀπὸ ἀνθη.

Κ' ἐκεῖ ἔθεσαν ἀσπίδος

Τὰ μικράτου ποδαράκιον Καὶ τὰ τρυφερά χεράκια,

Τὰ χεράκια του ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐπομένως

ἔμελλον νὰ θριαμβεύσουν, Καὶ Τιτῶνας νὰ δεσμεύσουν!

Μαίγνια καὶ Ἀθώστης, Χαρμωμένη καὶ Φαιδρότης,

Τοῦ νηπίου θεοῦ ἦσαν μόνον φίλοι καὶ ἑταῖροι,

Καὶ ἡ εὐτυχῆς Εἰρήνη ἔθαλπεν ἐκεῖ τὰ μέρη.

Ὁ Βορέας ἀν' ἄσπετος, Παρευθὺς ἑσταματώσας,

Κ' ἐσιώπαινε μὲ σέβας διαβαίνων ἀπ' ἐμπρός του,

Ὡς πιστὸς ὑπῆκοός του.

Ποῖα τάξις εἰς τὴν σφαῖραν!

Μὲ εἰρήνην Καὶ γαλήνην

Διεδέχτο ἡ Νύκτα τὴν γαλήνιον Ἡμέραν.

Τὰ πτενὰ ἐκλαδοῦσαν μὲ μελωδικὰς φωνὰς τὸν

Καὶ οἱ ἄνεμοι ἐκράτουν τὰς χειμερινὰς ὀρμάς τὸν

Τῶν ὑδάτων αἱ βοαί, Τοῦ Ζεφύρου αἱ πνοαί,

Καὶ αἱ σιωπῶσαι Νύμφαι, ἐμκρτόρουν ὁμοφώνως,

Ὅτ' ἐκεῖ ἀπακοιμάτο ὁ μονάρχης τοῦ αἰῶνος.

Ὅταν ὅμως οἱ πρῶτοί του ὀδόντες ἤρχισαν νὰ ἐκφυτρύνωσιν, ἔγινε πολὺ κακὸς, καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἐσπέρας ἐφώναζε. Τότε οἱ ἱερεῖς του, καλούμενοι *Κορὺβατες*, ἐπεννόησαν εἰδὸς τι γοροῦ, τὸν ὅποιον ὠνόμασαν *Δάκτυλον* τὸν ἐχόρευον δὲ πλήττοντες θώρακας χαλκίνοισι. Αὐτὸς ὁ κρότος ἐμπόδιζε τὸν Κρόνον καὶ Τιτᾶνα ἀπὸ τὸ ν' ἀκούωσι τὰς φωνὰς τοῦ Διὸς, καὶ νὰ καταλάβωσι τοιοῦτο τρόπον τὴν ὑπαρξίν τοῦ νηπίου. Τὸν ἡμέραν ὅμως εὐκολώτερον, προσφερόντες τὸν τοῦ μαστοῦ τῆς τροφῆς του, ἦντις ἦτον ἡ αἰὲς Ἀμάλθεια. Διὰ τοῦτο τινὲς λέγουσι, ὅτι τῆ γαλατῆς αἰγὸς λεπτύνει τὴν κεφαλὴν ὁ Ζεὺς μὲ κἀμνει νὰ πιστεύσω, ὅτι τοῦτο ἔχει ἐπιφρόνην καὶ εἰς τὴν καρδίαν διότι, τῶντι, ποτὲ ὁ μεγαλύτερος θνητὸς δεν ἠπάτησεν, ὄσας αὐτὸς καὶ ἀθανάτους καὶ θνητάς.

Ἡ συλλογὴ τῶν εἶναι ἀπεριγράφτος. Αἱ περιφημότεραι ἦσαν ἡ Ἀντιόπη, Ἀλκμήνη, Δανάη, Ἀθήνη, Σεμέλη, Ἰοί, Εὐρώπη, Αἰγίνη καὶ Καλλιστώ. Ἀπολαύσας θέλω σὲ ὅμοι

ἦσαν περὶ αὐτῶν τὴν ἀεὶ ἐπανέλωμεν εἰς τὴν Κρήτην. Ἀπογαλακτισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἠθέλησε ν' ἀνταμείψῃ τὴν τροφὴν τοῦ Ἀμάλθειαν, καὶ τὴν μετέβαλεν εἰς ἀστερισμόν. Ἐκράτησεν ὅμως ἐν τῶν κεράτων τῆς, τὸ ὅποιον ἐδώρησεν εἰς τὰς ἐπιστατούσας αὐτὸν Νύμφας. Τοῦτο ἦτο τὸ κέραν τῆς ἀφρονίας.

Ὁ Ζεὺς ἀφάνη ἦρος, ἐνθ' ἀκόμη ἦτον ἐφηβος. Πρῶτον ἀνδραγαθιὰ του εἶναι ὁ κατὰ τῶν Τιτάνων πόλεμός του. Οἱ θεοὶ ὅλοι τότε τὸν ἐγκατέλειψαν, ἀλλ' ἡ γενναϊότης του ἐξήρκετο. Κεραυνοβολήσας μόνος του ὅλους τοὺς ἐχθρούς, ἐκρήμισε ἐπ' αὐτῶν τὰ ὄρη, τὰ ὅποια εἶχον στοιβάσει, διὰ νὰ σκαλώσωσιν εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὁ Ἐγκέλαδος μὲ ὄλην τὴν τρομακτικὴν μορφήν του, Ἰπὸ τὸ βουνὸν τῆς Αἴτνης καὶ ζῶν ἴδε τὴν ταφὴν του.

Ἐκεῖ, ὅταν πτερισθῆ,

Φλόγες φοβεραὶ ἐκβαίνουσι καὶ καλύπτουσι τοὺς αἰθέρας

Δυστυχία ἀν' αἰσθη!

Τοῦ λαοῦ τῆς Σικελίας ἐμφανίζεται τὸ πέρας.

Δὲν δοξάζει ὅμως τὸν Δία ἐξίσου μὲ τὴν πρώτην καὶ ἡ δευτέρα του ἀνδραγαθία, τουτέστιν, ὅτε ἐξώρισεν τὸν Κρόνον εἰς τὴν Ἰταλίαν. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι καὶ αὐτὸς ἔσφαλεν, ἀλλὰ καὶ ὁ υἱὸς του ἔπρεπε νὰ τὸν σεβασθῆ.

Ἀφοῦ ἐκυρίευσεν τὸν θρόνον ὁ Ζεὺς, ἐνομφεῦθη τὴν Ἥραν, μετκοτῆς ὅποιας ἔζη ἡσύχως εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἐκτοτε ἤρχισεν ὁ αἰὼν, ὁ διάδοχος τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος· δηλαδὴ καὶ τότε μὲν ἀκόμη ἐβασίλευεν ἡ ἀρετὴ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ἦτο πλέον περιωρισμένη.

Αὕτη δὲ ἡ ἐποχὴ,

Ἀργυροῦς αἰὼν ἐρρέθη.

Ἀλλὰ ἔκτοτε, ὡς λέγουσι, ἔγινε συνηγορῆ

Καὶ μὲ ἄλλα μεταλλεῖα ὅλας κτεθῆλος εὐρέθη.

Καὶ ὄντως, ἔκτοτε ἤρχισεν νὰ παρουσιάζεται τὸ ἔγκλημα! Ἀλλ' ὁ Ζεὺς ἠναγκάσθη νὰ παιδεύσῃ τὸν ἐκτελέσαντα αὐτὸ Ἀνακτοῦν, βασιλέα τῆς Ἀρκαδίας, μὲ τρόπον τρομερώτατον.

Ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος ἡγεμὼν ἐφόνευσεν ὅλους τοὺς ξένους, αἰ-

τινες διέβαινον από την επικρατείαν του. Ο Ζεύς λοιπόν παρουσιάζεται εις τὸν οἶκόν του, καὶ τὸν ζητεῖ φιλοξενίαν ἀπὸ Λυκάων, καταφρονήσας τὴν ὑπερτάτην ἰσχύν τοῦ Διὸς, τὴν προσφέρει διὰ φαγητὸν τὰ μέλη ἐνὸς αἰγμάλωτου. Τότε ὁ Ζεὺς παρρηγισθεὶς, καταστρέφει τὸ παλάτιον τοῦ βεχθάρου, μεταμορφώσας καὶ αὐτὸν εἰς λύκον. Διὰ τοῦτο ἐλατρεύετο καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ζεὺς Ἐένιος, ἕως ὑπερσπασιστῆς καὶ ἐκδικητῆς τῆς Φιλοξενίας.

Μετέπειτα ὀνομάσθη Ζεὺς Ἄμμων, ἀπὸ τὴν λέξιν ἄμμος· διότι εὗρεθεις ποτὲ ὁ Διόνυσος εἰς τὰς ἀμμώδεις ἐρήμους τῆς Ἀραβίας, καὶ μὴ εὗρων ὁ θεὸς τοῦ οἴνου ὕδωρ διὰ νὰ πῆ, ἐπικαλέσθη τὸν Δία. Ὁ Ζεὺς τότε ἐφάνη μεταμορφωμένος εἰς κριὸν, καὶ κτυπήσας μὲ τὸν πόδα του τὴν γῆν, ἔκαμε ν' ἀνοδύσῃ πηγὴ ἀρθάνου ὕδατος. Πρὸς εὐγνωμοσύνην, ὁ Βάκχος ἤγειρεν εἰς τὸ μέρος τοῦτο κἄν περικαλλῆ, τιμῆσας τὸν Δία μὲ τὸ ἐπίθετον Ἄμμων.

Ὁ Ζεὺς εἶχε καὶ περιορισμότερον ἀκόμη ναὸν εἰς τὸ ἄλσος τῆς Δωδώνης, ὅπου ἐδίδοντο οἱ χρησμοί.

Εἰς τὸν ὑπεργήρων δένδρον τὴν σεβασμιον οἰκίαν,

Σπύλιον ζεφῶδες κείται· αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου

Αἰωνίως δὲν φωτίζουν τὴν οἰκίωθται σοφίαν.

Ἐκεῖ ἔντρομος προσμένει εἰς τὴν ἕραν τοῦ μαντείου

Ὁ ἀσθακίων ἐδαίπυρος.

Ἐκεῖ βλέπει τὴν Ἑλπίδα μὲ τὸ γλυκερὸν τῆς ὕψος

Μαρεκ' ἢ Φιλοδεξία, καὶ ὁ σὺντροφὸς τῆς Τύφος,

Τὸν νεοπρεπῶν ὁ πόρος·

Παρακάτω δὲ ὁ Φόβος, μὲ τὸ κρύον μίτωπόν του,

Καὶ σιμά του τὸ Συμφέρον· ἀντικρὺ δ' αὖθ' Ἰψοφίαν

Αἰθουσαν, ὅπου τελύονται ὑπουργεῖα καὶ πρεσβεῖαι.

Ἄλλ' ἀνοίγ' ἢ θύρα... πᾶς τις, εἰς τὰ ἄρθρα τῶν ποδῶν του

Ἐισερχόμενος κλονεῖται,

Καὶ ἐπιτίθει, καὶ φθεβεῖται,

Καὶ μὲ βίαν ἀναπνέει....

Φοικιτὰ σείονται εἰ θέλει!...

Καθὼς ὅταν ὁ Βορρᾶς μὲ ὄρησιν μεγάλην πνέει,

Ὁ Θεὸς λαλεῖ... καὶ πάλιν οἱ σφίγμαί καὶ νῆες ἔλαι.

Τότε ἕνας τοῦ μαντείου ὑπουργὸς σε πηλαῖαζει,

Τὸν χρῆσμον παρουσιάζει

Μὲ τὰς ἀκρας τῶν δακτύλων

Εἰς μικρὸν τι δρυὸς φύλλον,

Τὸ ἐπιθεῖν τοῦ ἀνέμου ἕνα φύσμη ἀναρπάζει

Εἰς τὴν Ῥώμην ἐλατρεύετο ὁ Ζεὺς Στάτωρ, ἀπὸ τὴν λατινικὴν λέξιν stare, τούτεστιν ἵστασθαι, πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ ὅτι ὁ Ζεὺς αἰφνιδίως ἐνεθάβρυνε τοὺς Ῥωμαίους νὰ σταθῶσαν, ὅταν ἐστράφησαν εἰς φυγὴν ὑπὸ τῶν Σαθίων. Ἐκεῖ ἐτιμῶντο καὶ ὁ Ζεὺς Λάπις, ἢ Ζεὺς λίθος· διὰ νὰ εἰκονίσωσιν τὸν λίθον, τὸν ἠποῖον ἡ Ῥέα εἶχε προσφέρειν εἰς τὸν Κρόνον ἀντὶ τοῦ θεοῦ τούτου. Ὡσαύτως ἐκαλεῖτο Ζεὺς Καπιτώλιος, Ζεὺς Ταρπηῖνος, ἐπειδὴ ὑπήρχον δύο ναοὶ του· ὁ μὲν εἰς τὸ Καπιτώλιον ὄρος, ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ Ταρπηῖνου βράχου. Τελευταῖον, ὀνομάζετο καὶ Ζεὺς Βρονταῖος, Ζεὺς Κεραυνοαῖρος, Ζεὺς ἐκδικητῆς, Ζεὺς θεὸς τῆς ἡμέρας, Ζεὺς θεὸς τῶν μυιῶν καὶ ἄλλα πολλὰ.

Ἀλλὰ Θεὸς τῶν μυιῶν ὀνομάσθη, διότι, ὅταν ὁ Ἡρακλῆς, ἱεραργῶν θυσιῶν τινα, ἐπερικυκλώθη ἀπὸ πλήθος μυιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπεβρόβον τὴν ὄσμην τοῦ θύματος, ἐθυσίασε τότε εἰς τὸν Δία, καὶ παρευθὺς αἱ μυῖαι ἔφυγον· πρᾶγμα, τὸ ὅποσον τόσην τιμὴν ἐπροξένησεν εἰς τὸν βασιλεῖα τῶν Οὐρανῶν, ὥστε διετηρήθη τὸ ἐπίθετον.

Ὁ λαμπρότερος τίτλος του εἶναι τὸ Ζεὺς Ὀλύμπιος· διότι ἡ κατακία του ὡσεπιτοπλείστον ἦτον εἰς τὸ ὄρος Ὀλυμπον. Ἐκεῖ, πρὸς τιμὴν του ἐσωτάζοντο οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, περὶ τῶν ὁποίων ἀκολούθως θέλω σὲ ὀμιλήσειν.

Παρίσταται δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν θεῶν καθήμενος ἐπάνω εἰς ἀετὸν, ἢ εἰς χρυσοῦν τινα θρόνον. Εἰς τοὺς πόδας του κεῖνται δύο ἀγέετα χέοντα τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν. Τὸ μέτωπόν του περικαλύπτεται ὑπὸ νέφη σκοτεινά· οἱ φοβεροὶ ὀφθαλμοὶ του ἀκτινοβολοῦν ὑπὸ τὰς μελανὰς ὀφρύδας ταν' ἢ σιαγῶν του καλύπτεται ἀπὸ μεγαλοπρεπῆς γένειον. Εἰς τὴν μίαν χεῖρά του κρατεῖ σκήπτρον, καὶ εἰς τὴν ἄλλην τοὺς κεραυνούς· εἰς τὰ πλάγια του κάθηται αἱ Ἀρεταί. Οἱ Θεοὶ τρέμουν εἰς τὴν παρουσίαν του· λέγουν, ὅτι καὶ αὐταὶ αἱ Θεαὶ φυλάττουσιν ἐμπρὸς του ἄκραν σιωπὴν· κατὰ τοῦτο ὅμως ἐγὼ ἀμφιβάλλω, Ἰουλία μου.

Εἶναι δὲ ἐνδεδυμένος μὲ χρυσοῦν ἐπανωφόριον. Διονύσιος ὁ Τύραννος τοῦ ἀφήρσε τὸ ἐνδυμα τοῦτο λέγων, ὅτι διὰ μὲν τὸ θεὸς ἦτο θερμοτάτον, διὰ δὲ τὸν χειμῶνα πολ-

λά ψυχῶν, καὶ ἀντὶ τούτου τὸν ἐδώρησε τὴν ἐσθῆτα τῶν τεσσάρων ὥρων τοῦ χρόνου. . . Ἰγίαινε! σήμερον ἐφάρμαξα παραπολύ γνωρίζω, ὅτι αἱ ὤραι μόναι δύνανται νὰ ἐκτείνωσι τὰ μηδαμινά, χωρὶς ποτὲ νὰ μᾶς ἐνοχλῶσιν.

Ὡς πρὸς τοῦτα λοιπὸν, γνωρίζων ἐγὼ τὴν ἀνικανότητά μου, παύω. Πλὴν,

Τὴν πρὸς ἐσὲ ἐπιστολὴν ἐπόταν τελειόω,

Εἰς τῆς ψυχῆς μου τὸν βυθὸν πάντοτ' ἐξακριβῶνα

Ἰλῆν τιν' ἀνεξάντλητον νοήματα μεγάλα

Μὲ λέγουσι: γράψε καὶ αὐτὰ, κ' ἐκεῖνα, καὶ τὰ ἄλλα.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ.

(Συνέχεια).

§ Ναοί. — Ὅλοι ἐξίσου οἱ λαοὶ ἐφρόντισαν διὰ τὴν καλλονὴν καὶ μεγαλοπρέπειαν τῶν εἰς τὴν θεϊαν λατρείαν ἀφιερωθέντων οἰκοδομημάτων. Οἱ ναοὶ τῶν Αἰγυπτίων εἶχον σχῆμα τετραγώνων ἢ ἐπίμηκες, καὶ εἰς τὸ ἐνδότερόν των ἦτο τὸ εἶδωλον τοῦ Θεοῦ, ἢ τὸ ζῶν σύμβολόν του, ἦγον τὸ ἱερόν ζῶον. Οἱ Ἕλληες εἶχον παμπόλλους ναοὺς καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰ χωρία, οἵτινες, ἂν καὶ μικρότεροι κατὰ τὴν ἔκτασιν παρὰ τοὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἦσαν ὅμως ἐστολισμένοι ἀπὸ τῆς τέχνης, αἱ ὁποῖαι τότε εἶχαν τελειοποιηθῆν εἰς τὴν Ελλάδα. Ἰνομάσθη δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἱερόν ὀλόκληρος ἢ περιωχὴ τοῦ ναοῦ, ἥτις ἐμπεριέκλειε καὶ τὰς κατοικίας τῶν ἱερέων, καὶ ἄλλας εὐρυχωρίας. Ὁ ναὸς συνήθως εἶχε σχῆμα ἐπίμηκες· προηγείτο δὲ αὐτοῦ πολλάκις αὐλὴ, περικυκλωμένη ἀπὸ τοῦ ἡ ἢ περιστύλιον, ὅπου συνθηροῦντο οἱ λαοί, διότι μόνον οἱ ἱερεῖς εἶχον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὸν ναόν. Ἰπῆρχε προσετι καὶ ὁ λεγόμενος περιβόλος ἢ αὐλὴ περικυκλωμένη ἀπὸ τοῦ ἡ, ὅστις τὴν ἀπεχώριζεν ἀπὸ τῆς λοιπῆς ἱερᾶς περιοχῆς· ἦτο δὲ αὐτὸς συνήθως ἐστολισμένος

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.

Η^ο Φώκη.

Η ΦΩΚΗ εἶχι ζῶον ἀμφίβιον, τρεφόμενον ἀπὸ κρέα-
τῶ καὶ μαλάκια, καὶ ζῶν εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἰνδικανοῦ καὶ
εἰς τὰς ὄχθας λιμνῶν τινων. Ἀπὸ μακρὰν, ἢ κεφαλὴ τῆς
Φώκης παρομοιάζει σκύλου, τοῦ ὁποίου ἔχουν κομμένα τὰ
αὐτὰ ἀλλὰ κατ' ὀλίγον, ἂν προσέξῃ τις καλῶς, βλέπει
ὁμοιότητα τῆς ἀνθρωπίνου μορφῆς. Αἱ κολυμβητικαὶ πτε-
ρυγες τῆς Φώκης εἶναι ἀληθεῖς χεῖρες ἀνθρώπιναι, διὰ τῶν
ὁποίων ἔχι μόνον πλέει, ἀλλὰ καὶ φέρει τὴν τροφήν εἰς τὸ
στόμα τῆς. Ἰσταται δὲ ὀρθῆ, καὶ κἀθηται, ὡς ὁ πῖθηξ· πέ-
ριπατεῖ, τρέχει καὶ κολυμβᾷ κάλλιστα.

Αἱ φῶκαι εἶναι κοιναὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Σκωτίας, ἐ-
που κνηγοῦν τοὺς Σαλιμῶνκς (Saunions), συνεριζόμεναι μὲ
τοὺς ἀλιεῖς. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ἀποκοιμούνται εἰς τὰς
ὄχθας, ἢ πυρόνονται εἰς τὸν ἥλιον, οἱ Σκῶτοι τὰς φονεύουσι,
καὶ μεταχειρίζονται τὸ δῆρμα των εἰς διαφόρους ἐπιτεργα-
σίας· ἐξάγουσι δὲ καὶ τὸ λίπος των, τὸ ὁποῖον παρομοιά-
ζει τὸ τῆς Φαλαίνης. Ἄλλ' αἱ φῶκαι δὲν θανατώνονται
τόσον εὐκολὰ συχνάκις ὁρμῶσι κατὰ τοῦ ἔχθρου, καὶ τοῦ
πωλοῦν ἀκριβᾶ τὴν νίκην.

Οἱ Ἄρινοὶ καὶ οἱ ἀλιεῖς τῶν Ἡβριδῶν νήσων συνεγῶς σφ-
ρουν τὰς φώκας εἰς τὰς παγίδας των διὰ τῆς μουσικῆς,
ἀπὸ τῆν ὁποίαν αὐταὶ θελγόνται καὶ ἐκύνονται. Ὅθεν δὲν
εἶναι σπάνιον νὰ τὰς ἴδῃ τις σωρηδὸν συναρθεύζομένης τρι-
γύρω εἰς πλαισίον, ὅπου Ἄριον τις Καλυδόνιος παίζει
τὸν ἄσκαυλον. Ἐκεῖ δὲ λησμονοῦσαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν
κίνδυνον, τόσον πλησιάζουσι, ὥστε δύναται νὰ τὰς φθάσῃ
σφαιρίδιον πυροβόλου, ἀπὸ τὸν κράτον τοῦ ὁπίου διακί-
πεται ἢ ἀπὸ τῆν ὁποίαν μεθύουσι ἕγρια μελωδία. Πολλά-
κις ὁμως, πρὶν τὰς προφάσῃ ἢ βολίς, κρύπτονται ὑπὸ τὰ
ὑδάτα· διότι εἶναι τόσον ταχυκίνητοι, ὥστε ἡ θεὰ μόνη τῆς
φλογός τὰς δίδει καιρὸν νὰ βυθισθῶσιν. Ἐπίστε δὲ καὶ πλη-

γινόμενοι, καταφεύγουν ὑπὸ τὰ ὕδατα, καὶ γενικῶς, οἱ Σκώ-
τοι φρονοῦν, ὅτι ὅσαι συνισθανθῶσιν, ἔσ' εἶναι θανατη-
φόρος πληρωμένοι, βυθίζονται τάχιστα εἰς τὸν πρῶτον
τῆς θαλάσσης, καὶ ἐμπερδεύονται εἰς τὰ θαλάσσια γρά-
τα, διὰ νὰ μὴ συλληφθῇ μηδὲ αὐτὸ τὸ νεκρὸν σῶμά των ὑπὸ
τοὺς ἔγχθρους των κυνηγούς.

Αἱ Φώκαι ἀγαπῶσι παραπολὺ τὰ μικρὰ των, τὰ ἄποια
καὶ θηλάζουν εἰς τοὺς βραχίονάς των ἐπὶ τῆς παραλίᾳ,
καθὼς αἱ τροφοὶ καὶ μητέρες, καὶ νανουρίζουσαι αὐτὰ, τ'
ἀποκοιμίζου. Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον, ἀνὰ θήλειαν
Φώκη ἐφάνη εἰς τινα φαντασίαν ποιητικὴν ἢ δεισιδαίμο-
να, ὑπὸ τὸ σχῆμα Σειρήνος· διότι ὅλοι σχεδὸν οἱ ποιητι-
κοὶ μῦθοι ἔχουν βάσιν εἰς φυσικὰ τινα φαινόμενα. Ἡ δι-
αφορὰ εἶναι, ὅτι οἱ παλαιοὶ μᾶς ζωγραφίζουσι τὰς Σειρή-
νας, ὡς πλάσματα ἔχοντα ὠραιότατην μορφήν καὶ φωνὴν
γλυκυτάτην, ἐνῶ αἱ πτωχὴι φώκαι ἠδύναντο νὰ παρουσια-
σθῶσιν εἰς τὴν Ὀδυσσεά, χωρὶς νὰ τὸν ἀναγκάσωσι νὰ κλεί-
σῃ τὰ ὦτά του με κηρὸν, ἐκ φόβου μὴ παρατυρῇ ἄ-
πὸ τοὺς ταπεινοὺς γυλλισμοὺς των. Ἐκτός τούτου, αἱ Φώ-
και μάλιστα θρῆσκον, ὡς προελέχθη, ν' ἀποφεύγῃ τὴν
μουσικὴν τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ ἀμφίβια ταῦτα ζῶα ἡμερόνονται πολλάκις, καὶ ἀ-
γαπῶσι τοὺς κυρίους των, ὡς οἱ σκύλοι.

Κτηματίας τις, κατοικῶν σιμὰ εἰς τὸ Ὄβαν τῆς Σκώ-
τίας, ἐπίατε ζωντανὸν τέκνον Φώκης, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς
τὸν οἶκόν του, διὰ νὰ παίζῃσι τὰ τέκνα του. Ἀλλὰ μετ'
ὀλίγον ἡ νέα Φώκη ἐπαρουσίαζεν ἠδονικώτατον θέαμα· δι-
ὅτι παρηκολούθη τοὺς μικροὺς υἱοὺς τοῦ κτηματίου, ἔτρεχε
μαζῆ των, καὶ, ὅποταν ἦτο ψύχος, ἐχόνετο εἰς τὴν γω-
νίαν τῆς ἐστίας μεταξὺ τοῦ σκύλου καὶ τοῦ γάτου, τῶν
συντρόφων τῆς οἰκουρίας τῆς. Ἡσυχῶς καὶ εὐπειθῶς εἰς
τοὺς κυρίους τῆς, καὶ εὐτυχῶς εἰς τὰ κολακεύματά των,
ἠδύνετο καὶ ἔχειρεν, ἀκούουσα τὰ νανουρίσματα τῆς γρά-
ας τροφοῦ καὶ τὸν ἄσκαυλον τοῦ μεγαλύτερου υἱοῦ τοῦ
κτηματίου, καὶ ἡ ἀγάπη, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὴν μουσι-
κὴν, ἐκτείνετο ἕως εἰς τὸν ἦχόν των κωδῶνων καὶ τῶν
κροτάλων, καὶ ἡ σκυθρωπὴ μορφή τῆς ἐνεψυχούτο, ὅποταν

ἤκουε τὸ ὄργανον τῆς ἐκκλησίας, ἧτις ἦτον ἐκεῖ σιμὰ,
ἢ τὸ ἄσμα ποιμένος φέροντος τὰ πρόβατα ἀπὸ τὴν
βουκήν.

Ἀλλὰ, μολοντί εὐχαριστεῖτο καθ' ὑπερβολὴν εἰς τὸν
οἶκον τῶν κυρίων τῆς, καὶ ἐκ νεαρᾶς τῆς ἡλικίας ἐσυνεί-
θισεν εἰς τὴν γῆν, δὲν ἔχασε ποσῶς τὸ φυσικὸν τῆς ιδίω-
μα· διότι ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐπιπτεν εἰς τὴν θάλασ-
σαν. Ἐκολύμβη ὁρῶς ἐκεῖ σιμὰ σημεῖον, ὅτι δὲν ἤθελε νὰ
ὑπάγῃ νὰ ἐνταμώσῃ τὰς ἐλευθέρας ἢ ἀγρίας Φώκας, προ-
τιμῶσα τὴν ἰδέαν αἰχμαλωσίαν τῆς. Ἐνίοτε δὲ, εἰς τὴν
ἐπιστροφήν τῆς, ἔφερε δῶρον πρὸς τοὺς κυρίους τῆς μέ-
γαν τινὰ ἰχθύα, ὡς ὁ κυνηγετικὸς σκύλος, ὅποταν εὖρη
πέρδικα ἢ λαγῶν.

Ἀρκετοὺς λοιπὸν χρόνους ἔζη τοιοῦτοτρόπως· ἀλλ' ἀκο-
λούθως ἐπιδημία τις ἐπέπεσεν εἰς τὰ ζῶα τοῦ κτηματίου
Ὄβαν, ὅστις ἠγνόει διόλου τὸ αἴτιον. Ἡ ὠραιότερα τοῦ
δάμαλις ἐψόφθη, καθὼς καὶ πέντε καλὰ πρόβατά του.
Τούτο τὸν ἐπροξένησε μεγίστην ἐνόχλησιν καὶ ἀνησυχίαν.
Ἐπειδὴ δὲ οἱ αὐτόχθονες Σκῶτοι εἶναι δεισιδαίμονες, ἐφαν-
τάσθη, ὅτι ἀπὸ μαγείαν τινὰ ἠνωχλοῦντο τὰ βοσκήματά του.
Ἰπῆγε λοιπὸν εἰς τὸν οἶκον γραιῶς τινός, ἧτις ἐπηγέλ-
λετο τὴν μάγισσαν, καὶ τὴν εἶπε τὸ αἴτιον τῆς ἀφίξεώς του.

Ἡ ψευδομάγισσα τοῦ Ὄβαν [] ἢ μεταγενεστέρα Σιδύλ-
λα, ἀφοῦ πρῶτον ἔλαβε τὸ νόμισμα, εἰσῆξεν εἰς τὴν κερ-
λὴν τοῦ κτηματίου τὴν γελοῖαν ἰδέαν τοῦ ὅτι εὐρίσκεται εἰς
τὸν οἶκόν του πνεῦμά τι κακοποιόν, τὸ ὅποιον ἦτον ἡ Φώκη,
καὶ ὅτι, τελευταῖον, ἔπρεπε νὰ τὴν ξεφορτωθῇ, ἀν δὲν ἐπε-
θύμει νὰ ψοφῆσωσιν ὅλαι αἱ δαμάλις του, μία μετὰ τὴν ἄλ-
λην, καὶ ἔπειτα τὰ πρόβατά του.

Ὁ Μὰκ Δουγάλδος ἐπανῆλθε μελαγχολικὸς εἰς τὸν οἶ-
κόν του· διότι, ἐξ αἰτίας τῶν τέκνων του, ἠγάπα πολὺ
τὴν Φώκην. Ἐπηρεζήθη δὲ ἡ λύπη του ἀπὸ τὴν ὁποίαν αὐ-

1) Ὁ περίφημος μυθιστοριογράφος Οὐάλτερσκὸτ, παρασταίνει ἐντελῶς
τοὺς χαρακτῆρας τῶν μαγισσῶν τῆς Σκωτίας. Κατ' αὐτὸν, δὲν εἶναι
εἰμὴ γραιῖαι τερατόμορφοι, αἰτινες ζῶσι πλανῶσαι τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅ-
ποιοι νυμίζουσι, ὅτι αὐταὶ συνομιλοῦν μετὰ τὸν Σατανάν, καὶ τοὺς ἀγγέλους του.

τῆ εἰδείξει χάριν εἰς τὸν ἐργασίαν του. Ἀλλὰ, πρὸς τὸ ἐσπέρας, ἐψόφησε καὶ δευτέρα δάμαλις, καὶ τὸ σκεῖνον τοῦτο ἐσκλήρυνε περισσότερο τὴν καρδίαν του.

Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν ἔβαλε τὴν καταδικασμένην Φώκην εἰς τὸ πλοιαρίον του, καὶ, μακρυνθεὶς λεύγας τινὲς ἀπὸ τὴν ξηρὰν, τὴν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του.

Ἀλλὰ τὴν ἀκίλουθον ἡμέραν, δούλη τις ἐξύπνισε τὸν κύριόν της, διὰ τὸν εἶπε, ὅτι ἡ Φώκη ἐκοιμᾶτο ἡσυχῆ εἰς τὸ μαγειρεῖον. Τὸ ἀμφίβιον διέτρεξεν ἀρκετὸν διάστημα, περιήλθεν ὅλην τὴν νῆσον Μούλλ, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Κεοράραν, καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὸν οἶκον διὰ νυκτός, ὑποδεχθὲν μετὰ μεγίστης χαρᾶς ἀπὸ τὰ παιδία. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ δυστυχίαν, ἠσθένησε καὶ τρίτη δάμαλις, ὁ Μὰκ Δουγάλδος ἀπεφάσισε νὰ ἐξορίσῃ τὴν Φώκην πλεὺν μακρὰν καὶ οὕτω τὴν παρέδωκεν εἰς τινὰ ναύτην φίλον του, ὅστις ἔμελλε νὰ κάμῃ τὸν γύρον τῶν Ἑβρίδων νήσων 1) μετ' ἑσῆς ἄλλοις ξένους. Οὗτος δὲ κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ φίλου του Μὰκ Δουγάλδου, τὴν ἔρριψε μακρὰν μέσα εἰς τὸ πέλαγος.

Ἡ Φώκη λοιπὸν εἶχε σχεδὸν λησμονηθῆναι, ὅτε πρὸς τὸ ἐσπέρας τῆς τρίτης ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξορίαν της, ἤκουσαν κρῖτον εἰς τὴν θύραν, τὴν ὁποίαν καὶ ἤνοιξαν εὐθὺς νομίζοντες, ὅτι ἦτον ὁ σκύλος. Ἀλλ' ὅμ' ἦτο τὸ ταλαίπωρον ἀμφίβιον, τὸ ὁποῖον φθάσας εἰς τὸ ἀρχαῖον κατοικητήριόν του, μετὰ τόσον μακρὸν διάστημα, ἀπεδείκνυε τὴν εὐχαριστήσιν του, γυμνίζον καὶ κολακεύον τοὺς κύριους του.

Ἔως οὗτι θέλει ἔργεσθαι τὸ ζῷον τοῦτο; εἶπεν ὁ Μὰκ Δουγάλδος βέβαια ἡ τύχη μου τὸ ἔχει. Ἄς ἐπισκεφθῶ λοιπὸν πάλιν τὴν γραῖαν Μάδρην.

Τὴν ἐπιστάσαν ὑπῆγε καὶ διηγήθη τὰ γενόμενα εἰς τὴν ψευδομάχισσαν, ἥτις, ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων γελοίων σχημάτων καὶ χειρονομιῶν, ἐστήλογε καὶ ἐστροφρογυρίζε τοὺς

1) Μία ἐκ τῶν Ἑβρίδων νήσων εἶναι καὶ ἡ Στάφα, ὅπου εὐρίσκεται τὸ περίφημον Φιλιππίον Σπήλαιον, τὸ ὁποῖον ἀκολούθως θελομεν περιγράψαι.

ὀφθαλμούς της, ὡς νὰ ἦτο τὸ συμβάν ἐπικίνδυνον. Ἀφοῦ δ' ἔλαβεν ἀπὸ αὐτὸν ἓν ἀργυροσίλινον οὐλλίνιον, τὸν εἶπε: Μὰκ Δουγάλδε, ἡ ἐπιδημία δὲν θέλει παύσειν, εἰμὴ ἀφ' οὗ δὲν ἐπιστρέψῃ πλεὺν ἡ Φώκη.

— Τοῦτο μὲ τὸ ἐξαναιέτες τὴν ἄλλην φορὰν, καλὴ μῆτηρ, εἶπεν ὁ Μὰκ Δουγάλδος· ἀλλὰ πρέπει νὰ μὲ εἴπῃς τώρα πῶς θῶ ὀνηθῆ νὰ τὴν ἐμποδίσω τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἐμπορῶ νὰ τὴν φρονεῖσω· πλὴν λέγουσι, ὅτι τοῦτο εἶναι χειρότερον.

— Ὁ Θεὸς φυλάξῃ! τὸν ἀπεκρίθη ἡ γραῖα· ἄλλο δὲν πρέπει νὰ κάμῃς, εἰμὴ νὰ τῆς ἐκβάλῃς τὰ ὀμμάτια, καὶ νὰ τὴν ρίψῃς πάλιν μακρὰν.

Ταῦτα εἰπούσα ἡ γραῖα ἐσιώπησεν ὁ δὲ Μὰκ Δουγάλδος ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του. Τρία δὲ πρόβατα εἶχον ψοφῆσαι τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν.

Τὴν ἐπαύριον, ἐξεβλήθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἀβλίας Φώκης, τὴν ὁποίαν ἔρριψαν πάλιν εἰς τὸ πέλαγος.

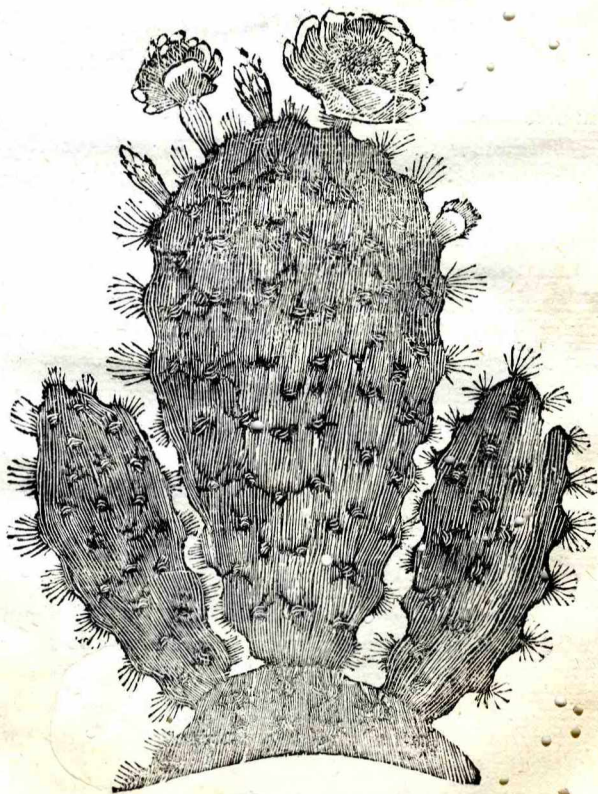
Εἶχε περᾶσει μία ἐβδομάς· τὸ κακὸν ὅμως δὲν ἔπαυεν, ἀλλ' ἤρξανε περισσότερο. Τὴν ἐνάτην δὲ ἡμέραν, τὸ ἐσπέρας, ἠκολούθησε μέγας ἀνεμοστρόβιλος. Ὅλη ἡ οἰκογένεια τοῦ Μὰκ Δουγάλδου ἦτο συνήθροισμένη τριγύρω τῆς ἐστίας, ἀκούουσα μὲ λύπην τοὺς θεοῦτους τῆς τρικυμίας, καὶ τοὺς μετὰ τὴν στιγμήαν τούτων παῦσιν ἀκουομένους εἰς τὸ πρόθυρον λυγμούς καὶ ὀδυμούς. Οἱ μελαγχολικοὶ οὗτοι ἦχοι ἐπάγοναν ἀπὸ τρόμον ἐνδόμυχον ὄλην τὴν οἰκογένειαν.

Τίς ἐξεύρει; ἔλεγεν ἡ τροφός· ἴσως εἶναι ἄπορῆς τις καὶ πᾶσων. — Μήπως εἶναι ὁ Στανᾶς; εἶπεν ἡ γυνὴ τοῦ κτηματίου. — Ἄς ἀνοίξωμεν ἔλεγεν ὁ Μὰκ Δουγάλδος· πιθανὸν νὰ ἦναι πτωχὸς τις καὶ δυστυχὴς ὅστις ἀποθνήσκῃ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνας. — Ὁ Θεὸς φυλάξῃ! ἐπανέλαβεν ἡ γυνὴ του· ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ κακὸν τι πνεῦμα, τὸ ὁποῖον εἰς τοιοῦτους καιροὺς περιφέρεται. Δὲν ἤνοιξαν.

Ἡ ἀνεμόαλλη ἐξηκολούθησε ὅλην τὴν νύκτα· ἐνῶ δὲ οἱ λυγμοὶ ἤρξανον βαθυηδὸν μὲ περισσότερο παράπανον, ἐ-

παυσαν εξαίφνης. Τὸ πρῶτ' δὲ ἀνοίγουν τὴν θύραν, καὶ τὶ
 λ' ἴδωσιν; ἡ ἀθλία Φώκη ἐκείτο νεκρὰ ἐμπρὸς εἰς τὸ κατ-
 ὄφλιον τῆς θύρας των. Ἡ ἐπιδημία ἐξεδικήθη τὸ δυστυ-
 χές θῦμα. Ὅλοι αἱ δαμάλις καὶ τὰ πρόβατα τοῦ Μάκ-
 δουγάλδου ἐψόφησαν, καὶ αὐτὸς κατηφανίσθη· ἡ δὲ ψευδο-
 μάγισσα ὑπέφερε μετ' ὀλίγον τὸν ὀδυνηρότερον θάνατον.

ΦΥΤΟΛΟΓΙΑ.

Ὁ Ἰνδικὸς Κάκτος.

Τὸ θαυμασιώτερον παρ' ὅλα τ' ἄλλα φυτὰ, εἶναι ἴσως
 ὁ Ἰνδικὸς Κάκτος. Εἰς τὰς ἀνύδρους πεδιάδας τῆς Μεσημ-
 βρινῆς Ἀμερικῆς, τὰ ἀπὸ ὑπερβολικῆν δίψαν πάσχοντα ζῶα,
 ζητοῦν τὸν σφαιροειδῆ πέπνον Κάκτον, ὅστις ἡμικαλύπτε-
 ται ἀπὸ τὴν ἄμμον, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑποίου φύου ἀξυτάται ἀ-
 κανθαί· ἀλλὰ τὸ ἔνδον του γέμει ἀπὸ δροσερώτατον χυλόν.
 Διὰ τοῦτο καὶ προσφωδῶς ὁ καρπὸς οὗτος ἐπωνομάσθη ἀπὸ
 τινὰ Γάλλον φυσιολόγον φυτάδης πηγῆ τῆς ἐρήμου.

Ἡ ὑπαρξὶς καὶ τὸ ὑπέρογκον μέγεθός του ὑπ' οὐρανόν, ὅπου
 κἀνὲν ἄλλο φυτὸν δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὴν καύσιν τοῦ
 ἡλίου, εἶναι τὸ ἐξαισιώτερον φαινόμενον τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΔΗΜΩΔΗΣ.

Ο ΒΡΑΧΜΑΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ. (Συνέχεια).

ΤὸΤΕ ὁ Ναραμωνῆς ἐβρίψε τὰ βλέμματά του εἰς τὰ
 κέριξ· ἡ οἰκία του τὸν ἐφάνη πολὺ ποταπή· ἡ ὄχθη τοῦ
 ποταμοῦ μονότονος· τὰ ἀνθη τοῦ κήπου τοῦ ἄσματος· τὰ εἰς
 τὴν πεδιάδα σκιρτῶντα ζῶα ἄφωνα· δὲν ἐχόρταινεν ὅμως ν'
 ἀκούῃ τὴν φωνὴν τῶν ἀδελφῶν του, ἐπαγγελλομένων ὅσα
 ἔμαθον, ἠγάπησαν, ἤλπισαν. Ἰδέα τις μεγάλη, ὁ πρὸς
 τὸ ἀνθρώπινον γένος ἔρωσ, τόσον εἶχεν ἐκτείνει τὸν ὀρίζον-
 τα τῆς ζωῆς· εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, ὥστε ἡ μοναξία του
 τὸν ἐφάνη στενὴ καὶ περιορισμένη, ὡς ὁ σκοπὸς τοῦ πε-
 रिφιλαύτου, ὅστις ζῆ μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ἐν μόνον
 πρᾶγμα τὸν ἠνώχλει καὶ ἀνεγαίτιζεν ἀκόμη· αἱ θρησκείαι
 ἔλων τούτων τῶν λαῶν καὶ αἱ πίστεις των, αἱ ὅποιαι ἀ-
 μαυρῶουν ἐξάπαντος τὴν σοφίαν· εἶπε δέ· 'Εἰς τοῦτα χρειά-
 ζεται μεγάλη σκέψις· ἄς ἴδωμεν.'

Τότε ἐμβῆκεν εἰς τὴν ἀπὸ Ἰνδικὸς καλᾶμουσ κατεσκευ-
 ασμένην καλύβην του· κατὰ τύχην δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐβ-
 ρίφθησαν εἰς εὐρωπαϊκόν τι βιβλίον, μεταφρασμένον εἰς τὸ
 Βεγγαλικόν. τὸ ἑστῶτον τὸν εἶχε χαρίσειν Ἀγγλος τις ἀ-

ξιοματικός, ὅστις, ἔλθων ἀπὸ τὴν Καλιφορνιαν, ἔμελλε νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Λαχώριον τὸ ἦνυξε καὶ ἐσταμάτησεν εἰς τὴν περίοδον ταύτην:

Ὁ σὺ μοῖσις, ἕτερό μὴ ποιήσῃς.

Ὁ Ἄγγλος εἶχεν ὑποσημειώσει κάτω τῆς σελίδος εἰς τὴν Βεγγαλικὴν διάλεκτον τὰ ἀκίλουβα « αὕτη ἡ θεία ἀρχὴ πάσης ἠθικῆς ἐγράφη παρὰ Θεοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἕκαστων τῶν ἀνθρώπων· αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, ὅστις κρατεῖ εἰς συγκρινωσίαν τὴν μεγάλην οἰκογένειαν· ὁ λόγος, τὸν ὅποιον ὁ ἀδελφὸς πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνῃ εἰς τὸν ἀδελφόν, ὁ αἰὼν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἡ μία ἐπαρχία εἰς τὴν ἄλλην. Μὲ τὸν εἶπαν εἰς τὴν Εὐρώπην· μὲ τὸν εἶπαν οἱ ἄγριοι τῆς Ἀφρικῆς· τὸν ἤκουσα καὶ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν· εἰς τὴν Θιβητίαν μὲ τὸν ἐξαναεῖπαν. Μανδαρίνος τις, τὸν ὅποιον ἠρώτησα, ποῖον εἶναι τὸ φρασιώτερον ἀπ' ὅσα ἐμπεριέχουν οἱ ὀγκώδεις τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης του τόμοι, μὲ ἀπεκρίθη· φράσις, τὴν ὅποιαν ἐκ νεαρῆς σου ἡλικίας γνωρίζεις, καὶ μὲ ἀνέγνωσε τὰς λέξεις ταύτας, εὕρισκομένας εἰς τὰ βιβλία τοῦ Κομφουίου:

Ὅτι δὲν ἐπιθυμοῖς νὰ κἀνωσιν οἱ ἄλλοι εἰς σὲ, μὴ τὸ κἀνωσῇ καὶ σὺ εἰς τοὺς ἄλλους.

Μῆνας τινὰς μετέπειτα, ἤκουσα εἰς τὴν Σενεγαμβίαν γέροντά τινα [Ἰλοφρον 1], ὅστις ἐτελείονε τὴν πρόσῃ τὰ περικυκλούντα αὐτὸν πολλὰ παιδία διεξοδικὴν ὁμιλίαν τοῦ μ. τοὺς ἀκολούθους λόγους, τοὺς ὁποίους ταχέως ἐκἀτάλαβα.

Ἄν σιαδίοντι σὲ πληγώσῃ, μὴ τὸ θυβίσῃς· εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ πτεσίον σου.

Ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὸ σχολίον τοῦτο ὁ Ναραμωνῆς, ἐβουθίσθη εἰς βαθείας μελέτας. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὸ γνωμιῶν τῆς χριστιανικῆς βίβλου, εἶπεν· Ἀληθινὰ, εἰς κἀνὸν ἀπ' ὅσων ὀγκώδη βιβλία μέχρι τοῦδε ἀνέγνωσα δὲν εὕρηκα ὠραιότερον λόγον. ἔχει δίκαιον ὁ γέρον βραχυμάν· ἡ σοφία εἶναι διεσκορπισμένη πανταχοῦ, καὶ θέλω προσπαθῆσαι νὰ

1) Οἱ Ἰλοφροι καὶ οἱ Φούλοι εἶναι φυλαί, κατοικοῦσαι τὴν ἐπὶ τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς Σενεγαμβίαν.

τὴν διακονίαν εἰς τοὺς ἄλλους, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι εἰς ἐμέ.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὁ Ναραμωνῆς ὑπῆγε ν' ἀποχαιρετίσῃ τοὺς γείτονάς του. Παντοῦ ἐθαύμαζον τὴν ἀπόφασίν του· οἱ περισσότεροὶ ἐνόμιζον μωρίαν τὸ θάρρος του καὶ τὸν εὐγενῆ σκοπὸν του, καὶ πολλοὶ τὸν εἶπαν, ὅτι ἐκινδύνευον αἱ θεραπευτικαὶ ἰδέαι του· ἐπρόσθετον δὲ, ὅτι ἔμελλον νὰ τὸν προκαταλάβωσιν, ἂν ἐδοκίμαζε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν ταύτην, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ πατήρ του ἀκολουθήσας ἐλάβη. Ἄλλ' ὁ νέος βραχυμάν εἰς ὅλους ταύτους ἐπαρουσίαζε τὸ ἔσχατον γνωμιῶν, τὸ ὅποιον ἔλαβεν εἰς σημείωσιν, λέγων, ὅτι ἦτον ἡ ἀρχὴ τοῦ θησαυροῦ του.

Δὲν ἤκουσεν ὅμως τὰ ἀπαίσια τῶν γειτόνων του, καὶ ὅταν ἤλθε νὰ ἐντάμωσῃ τὸν γέροντα βραχυμάν, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὴν πραγματοποιημένην ἤδη συμβουλίην. Τὸν εὗρεν εἰς τὴν φαιδρὴν κατοικίαν του περιτριγυρισμένην ἀπὸ φοινικίας, αἱ πράσινα κορυφαὶ τῶν ὁποίων κινουῦνται μεγαλοπρεπῶς εἰς τὰς ἀπείρους πεδιάδας, ἔπαυ φύει τὸ ὄρυξιον. Ὁ γέρον ἐκἀήτητο εἰς κἴθουσαν εὐωδιάζουσαν ἀπὸ ἄνθη, καὶ δύο νέοι τὸν ἀνεγίνωσκον ἀλληλοδιαδόχως τὰ ὠραιότερα ἑδάφια τῶν Βέδας. Ὅταν ὁ Ναραμωνῆς τὸν ἐφανέρωσε τὸ αἴτιον τῆς ἐπισκέψεώς του, τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ ἀφοῦ ἀνέγνωσεν εἰς αὐτὸν τὸ γνωμιῶν, τὸ ὅποιον ἀπήντησεν εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν βιβλίον, ὁ γέρον ἐμεινεν ἀρεκτὴν ὥραν σιωπηλὸς καὶ σύννους.

— Εὐδαίμων εἶσαι, Ναραμωνῆ, εἶπε τέλος πάντων ὁ γέρον· διότι ἐγεννήθης εἰς ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὅποιαν οἱ ἄνθρωποι εὐκόλως δύνανται νὰ συνομιλῶσιν ἀπὸ τὴν μίαν ἕως τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ κόσμου διὰ μέσου τῶν γραμμάτων· εἶσαι ἀκόμη εὐδαιμονέστερος· διότι ζῆς εἰς αἰῶνα, κατὰ τὸν ὅποιον τάχιστα δυνάμεθα νὰ συγκοινωνῶμεν, διασχίζοντες τὰς θαλάσσας, χωρὶς νὰ περιμένωμεν τὸν ἄερον τὴν συμβοήθειαν. ἤκουσα δὲ ἀπὸ γέροντά τινα Ἁγίλιον ἔμπορον, ὅτι εἰς τὸ διάστημα ἐξ ἑβδομάδων ἤλθον τινὲς εἰς τὴν Βεβαλιαν ἀπὸ τὴν πατρίδα του 1]· ἄλλως δὲν ἤσκουν

1) Διὰ μέσου τῶν ἀτμοκινήτων, τὰ ὅποια πηγαίνου ἕως εἰς τὸν ἰσημῶν

οὐδὲ ὀκτὼ μῆνες διὰ τὰ λάβη τις γραφὴν ἀπὸ τὰς μακρινὰς τῆς Φραϊστῆν γαίας. Μὲ ἐπληροφόρησαν, ὅτι αἱ ἄκαρποι ἐρημοὶ τῆς Ἀφρικῆς κατεστάθησαν εὐφροὶ διὰ μέσου πηγῶν καλλωπιζουσῶν μὲ γόνιμα δένδρα τὸν πρῶτον φρικεὶν, καὶ θανατηφόρον ἐκείνον τύπον [1]. Εἰς τὴν Εὐρώπην λέγεται ὅτι σκοπεύρου νὰ περιτρέξωσι τοὺς ἀέρας, καθὼς τὸν Ωκεανὸν, καὶ γρήγορα ὁ κόσμος ὅλος θέλει ὁδοιπορεῖ δι' ὧν τόσον ταχείων, ὥστε καμμία ἰδέα δὲν θέλει μένειν ἀκοινωνήτος οὔτε στιγμὴν. Καὶ λοιπὸν, Νασαμωνῆ, ὅλα ταῦτα τὰ τόσον ἐμπληκτικὰ θεάματα, τὰ θεάματα ταῦτα τὰ ὑπερβαίνοντα τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως τοὺς ὅρους, φαίνονται πολὺ μικρὰ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ὡς πρὸς τοὺς λόγους ἐκείνους, οὔτινες δύνανται νὰ βελτιώσωσιν ἀσυγκρίτως τὴν ἀνθρωπότητα, ὡς πρὸς τοὺς θείους τούτους λόγους, τοὺς διασπεύροντας τὴν εἰρήνην καὶ ἀγάπην. Γιὰ τοῦ Λοῦδ, ἔν μετὰ τρεῖς χρόνους, ἀφοῦ περιηγήθη τὴν γῆν, ἐξῆλξεν ἀπὸ τὸ θησαυροφυλάκιον τῆς σοφίας γνωμικὸν ὀραιότερον παρὰ τὸ ὅποιον μὲ ἀνέφερες ἦδη, Γιὰ τοῦ Λοῦδ, ἔχω κ' ἐγὼ ἔν κειμήλιον, καὶ τὸ κειμήλιον τοῦτο εἰς σὲ θέλει ἀνήκει. Τὸ ἠρνήθην εἰς τοὺς Ραϊῶν 2], σκοπεύων νὰ τὸ προσφέρω εἰς τὸν ὅστις δὲν θέλει ἔχει δι' ἄλλον πλοῦτον παρὰ ἓνα μόνον λόγον, τὸν λόγον, τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς ἀπήγγειλεν εἰς τὴν αἰκουμένην.

Τελειώσας τοὺς λόγους τούτους ὁ γέρον, ἐρώτησε τὸ χεῖράς του, καὶ ἰδοὺ νεανίης τις, κρατοῦσα ἀργυροῦν ἀλλεῖον πλῆρες ἀρώματος βεθῆλ, προσφερομένου εἰς τοὺς ξένους. Τὸ φέρον μὲν τῆς ἴτο τόσος εὐγενὲς, ὥστε εἰς αὐτὸ ἀνεγινώσκαστε.

τῆς Σουεῆς, ὅταν οἱ ἐπιβάται ἐμβαίνουν εἰς ἄλλα πλοῖα, τὰ ὅποια τοὺς φέρουν εἰς τὴν Ἰνδιάν, διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης.

1] Ὁ Ἡγεμὼν τῆς Αἰγύπτου ἐσκαψεν εἰς τὰς ἐρήμους ἀρτεσιανὰ φρέατα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαντλεῖται ἄφθονον νερὸν ἀπὸ βάθος ἴσως ποδῶν, εἰς τὸ μέσον τῆς ἄμμου. Εὐκόλον εἶναι νὰ καταλάβῃ τις τὰς θαυμαστάς μεταβολὰς αἱτίνες ἱμποροῦν νὰ γένωσιν εἰς τὴν ἐρημον διὰ τοῦ μέσου τούτου. Ἀπὸ τῆς κατωτέρου λόγους τοῦ Βραχμᾶνος θέλωμεν ἰδεῖν, ὅτι πρόκειται καὶ περὶ ἀερεθίας, καὶ σιδηρῶν ὀρέων, τῆς ὀραιότερας ἐφευρέσεως τοῦ αἰώνος μας.

2] Ἡγεμῶνες τῶν Ἰνδῶν.

ἅσα ἀπλοῦκῃ ἀρετῇ, ἥτις πρέπει νὰ ἐμφυχόνῃ τὴν καρδίαν τῆς γυναικὸς, καὶ εἰς τὴν γλυκεῖαν μέριμναν τῶν βλεμμάτων της, καθὼς ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τὸν θησαυρὸν ἐκείνον τῆς ἀγάπης, ἥτις πρῶτον ἀφιερῶται εἰς τὸν πατέρα, ἔπειτα διαγύνηται εἰς τὸν σύζυγον, καὶ ἀκολούθως ἀποκαθίσταται ἑαυτῆς καὶ σεβαστὸς μητρικὸς ἔρως.

Ἡ Παρθάτις, ἔκταν ὁ γέρον βραχμᾶν, ἔχει καὶ μορφήν, καὶ ψυχὴν ὀραίαν. Εἰς τὰ περὶ τὰς ὄχθας τοῦ Γάλλου βόσκοντα πολυάριθμα ποιμνία μου, συναριθμεῖται καὶ ἓν δορκάδιον, τὸ ὅποιον φεύγει τὴν ἀνθηρὰν κοιλάδα, ἀμ' ἀκούσῃ θλιβεράν τινα φωνήν. Τὸ ἦδὲ καὶ πενθικὸν βλέμμα του ἀποδεικνύει, ὅτι συμπάσχει εἰς τὰς ἀλλοτρίας ὀδύνας, καὶ ἐμφυχοῦται εἰς τὰς χαράς. Ἴδου ἡ εἰκὼν τῆς Παρθάτιδος, ἀπαράλλακτος μὲ τὴν τῆς μητρὸς της. Δός με καλὴν προσοχὴν, υἱέ μου· ἐγὼ ποσῶς δὲν θέλω τὴν βιάσει νὰ σὲ συζευχθῇ ἀφίνω εἰς τὴν ἀξίαν σου τὴν φροντίδα ταύτην. Τὸ ἔργον, τὸ ὅποιον θέλεις ἀναλάβειν εἶναι ἔργον ἐπίπονον καὶ μεριμνώδες· ἐπειδὴ, καθὼς δὲν εἶναι κανὲν ἄλλο ἀπλοῦστερον ἀπὸ τὴν ἐρευναν τῆς σοφίας, οὕτω καὶ τίποτε συνεχέστερον ἀπὸ τὸ νὰ τὴν ἀπαντῶμεν ἐρμηνευμένην ψευδῶς. Διὰ νὰ διαλύεται λοιπὸν τὸ πκότος τοῦτο, ἀνάγκη φωτὸς προαγομένου ἀπὸ τὴν ὀρθὴν κρίσιν τοῦ νοῦ, καθὼς διὰ τοῦ ἡλίου διαλύεται ἡ τόσον συνήθη εἰς τοὺς ὀρίζοντάς μας ἐθνωὶ ὀμίγη. Ἀλλ' εἶναι χρεῖα νὰ τὸ εἴπωσ ὅταν αἱ ἀγαθαποταὶ ἀκτίνες του διαλύσωσι τὰ σκότη τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τότε ὅλη ἡ κτίσις τὸν βλέπει ρειδιώσα. Τὰ πτηνὰ τὸν ἐπαινοῦν διὰ τῶν κελαδημάτων των, ὡς ἄγγελον τοῦ Θεοῦ· τὰ ἀνθη τὸν ἀποπέμπουν τὰς ἐσθίας των, καὶ αὐτὴ ἡ γῆ τρέφει μόνην τὴν ἀγάπην του. Ὅταν ἡ ἐπιστήμη τῶν λαῶν κοσμήσῃ τὴν ψυχὴν σου, ὅταν πλουτήσῃ ἀπὸ σοφίαν ἐθνῶν, τότε ἰδέα τις θέλει ἀνταποκριθῆ μὲ τὴν ἰδέαν σου τότε μία ψυχὴ, ἥτις καὶ τῶρα ἀπὸ γλυκεῖας ἀρετὰς, μέλλει νὰ ἐξαντλήσῃ νέον τόνον, ὅστις θέλ' εἶσθαι ἀναγκαῖος εἰς δεδοκιμασιμένην καρδίαν, διὰ τὰ ὅποια μέλλει ν' ἀναλάβῃ νέα χρεῖα. Ἴπαγε λοιπὸν, υἱέ μου, καὶ ἐπικύρωσον τὴν ἀλήθειαν τοῦ γνωμικοῦ τούτου τῶν σοφῶν μας:

Καθὼς διὰ τοῦ πυρὸς ἀνακαλύπτεται ἡ εὐωδία τῶν ἀρωμάτων, οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα δοκιμάζεται ἡ ἀληθὴς ἀξία τῶν ἀνθρώπων.

Τελειώσας τοὺς λόγους τούτους ὁ γέρον βραχυμάν, ἤρ-
τησε τὴν Παρθάτιδα ἐὰν ἡ καρδία της συγκατένευεν εἰς τὴν
ὁποίαν εὐγενὴς τις σκοπὸς τὸν ἐνέπνευσεν ἀπόφασιν.

Ἡ νεανίς δὲν ἐτόλμησε μὲν ν' ἀποκριθῆ, ἀλλ' ὁ Παραμω-
νῆς ἀνέγνωσε παράυτα εἰς τὰ βλέμματά της τὴν ὑπόσχεσιν
τῆς ἱεράς ἀγάπης, θεμελιουμένης εἰς τὸ ἡδύτερον καὶ ἀ-
γνώτερον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, δηλαδή, εἰς τὴν αὐ-
τὴν ἀπόφασιν, καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸ ἀγαπώμενον ὄν ἀποφασίαν.

— Παραμωνῆ, εἶπεν ὁ γέρον, μετὰ τινα στιγμὴν,
ἐπιθυμῶ ν' ἀρχίσῃς τὴν συλλογὴν τοῦ θησαυροῦ σου ἀπὸ τὸ
ἀρχαιότερον καὶ θεϊότερον τῶν γνωμικῶν μας: δός με τὸ
βιβλίον, ὅπου θέλεις παρακαταθέσει τὴν σοφίαν τῶν ἐθνῶν.
Ὁ νέος βραχυμάν τὴν ἐπαρουσίασε διαφθέραν τινα καλῶς
πεφυλαγμένην εἰς θάκην, τὴν ὁποίαν, κατὰ τὴν συνήθειαν
τῶν Ἰνδῶν, ἐπιδέξιάς τις ζωγράφος εἶχε κοσμήσει με
θησαυρικὰς ἀλληγορίας, τὰς ὁποίας θεωρήσας ὁ γέρον,
εἶπεν: «Ἡ μεγαλητέρα ἀξία τῶν τεχνῶν εἶναι τὸ νὰ ἐκδέτα-
σιν ὑπ' ὄψιν πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἱερώτερον εἰς τὴν ἀνθρωπίνον
καρδίαν.» Μέσα δὲ εἰς τὸ βιβλίον ἔγραψε τὸ περιβόητον τοῦ
το καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν ἀπόφθεγμα:

Οἱ μεγάλοι ποταμοὶ, τὰ ὑψηλά δένδρα, τὰ σωτηριώδη φυτὰ καὶ οἱ εὐ-
εργητικοὶ ἄνθρωποι γεννῶνται διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν ἄλλων ἔτι διὰ τὴν
ἑαυτοῦ των. (ἀμελοῦνται)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΜΥΘΟΣ.

Ἡ Μέλισσα καὶ ἡ Μηλοδόκη—Πεταλοῦδα.

ΜΗΘΑΛΟΟΝΗ τις ὠραία ἐπὶ τῶν ἀνθῶν πετώσα,

Τὰ χρυσαῖα πτερύγιά της ἠσχολεῖτο καθορῶσα.

Εἰς τὸ ζωηρὸν τῶν χρωμάτων ὑπερφανευμένη,

ἔλεγε μεγαλαυχῶσα καὶ εἰς ἄκρον ἐπαρμένη:

Ἐθεωρεῖτε τὴν μερμήν μου;

Ὁμοιάζει κἀνὲν ἄλλο ζῶον ταύτην τὴν γαλήνη μου;

Ἰδὲ λάμπει; Ἰδὲ κάλλος; ὦ! ποσὸς δὲν ἀμφιβάλλω,
ὅτι ἑμοῖόν μου ζῶον δὲν ὑπάρχει κἀνὲν ἄλλο.

Ταῦτα μὲ χαρὰν λαλοῦσα,

Κ' εἰς πλοῦς εὐωδιστάτας τὰ πτερύγιά κινῶσα,

Μέλισσάν τινα εὗρισκαι κατὰ τύχην εἰς τὸν δρόμον.

Χὰ, χὰ, χὰ, χὰ, χὰ, κηρύττει: τί φρικτὴ ἀσχημοσύνη!
Τὴ πτερὰ τῆς ἀνδρὸς φέρει αὐτὴ ἐπὶ ὤμων!

ὦ! δολιχοστάτη μάτσα, ἦτις σὺτω τὴν ἐνδύει!

Τότ' ἡ Μέλισσα γυρῶει, καὶ, μὲ τόνον εὐφραδείας,

Μὲ μερμήν σημοπρεπείας,

Ἀπεκρίναται: ὦ φίλη, σὲ παρακλῶ, μὴ γέ μου

Νὰ ἐμῆς εἰς τὸ κελί μου.

Ἄδὲ τὰς νέας μου κηρήθρας;

Βλέπεις πόση τάξις εἶναι εἰς αὐτὰς τὰς δακτυλίθρας;

Ἐδῶ μέσα ἀποθέτω χρονικά; ζαστραείας

Ἰπὲρ ἄλλο τι γλυκείας.

Ἄν καὶ ζῶ ἰδιαιτέρως μὲ μεγάλῃν φειδωλίαν,

Εἰς τὸν κύριόν μου ἕως δίδω δωρεὰν πλουσίαν.

Τὸ νὰ ἀφελῶ τοὺς ἄλλους εἶναι μόνον σύστημα μου,

Ἀξιώραστε κυρά μου.

Κλαίω δὲ τὸν ὄστις μόνον ζῆ διὰ τὸν ἑαυτὸν του.

Πρὸς βραδείον τῶν πρῶτων ἔργων μου τῶν φιλοπόνων,

Ὁ Βιργίλιος μὲ ψάλλει εἰς ἐν μέρος τῶν ᾠδῶν του,

Ἐκ πολυαριθμῶν χρόνων.

Ὅσον διὰ σέ, κυρά μου, ἐὰν μὴν σου ἡ δόξα

Εἶναι τὸ νὰ ἐκθειάζῃς τῶν πτερύγων σου τὰ τόξα,

Ἀπατάσαι, βεβαιώσου: κ' ἔξευρε ὅτι κανένας

Δὲν φρονεῖ ὅτι κατέχεις ὑγιεῖς καὶ σώας φρένας.

Τέλος πάντων, Μυρμηδῶν μου, εἰς τὸν κόσμον τὸν παρόντα,

Οἱ μὴ ὠφελούντες ἄλλους, εἶναι ἄχθη, γαῖνα ὄντα.

Τὸ εἶδωλόν Ἰαγκαναῶθ ἢ Ἰοιτγκερνίτ.

Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Μαλαβαρικῶν παραλίων Πορέαν, εὐρί-
σκεται ὁ τοῦ περιβοήτου τούτου εἰδώλου εὐρουχρότατος ναός,
ὅστις περικυκλοῦται ἀπὸ πολλοῦ; ἄλλους μικροτέρους, καὶ
σχηματίζει μεγαλοπρεπὲς καὶ κολοσσαῖον οἰκοδόμημα,
περικυκλωμένον ἀπὸ περιτειγίσματα, τὸ ἐξώτατον τῶν ὀ-
πίων ἔχει ἐξακοσίων τετραγωνικῶν λευγῶν περιφέρειαν. Εἰς

τὸ ἐνδότερον κείνται οἱ βωμοὶ τοῦ Ἰαγκαναθά, ὑπερέχοντες κατὰ τὸ ὕψος ἀπὸ ἄλλους ἑκατὸν μικροτέρους, τοποθετημένους τριγύρω των, καὶ ἀφιερωμένους εἰς διάφορα τῆς δαισινωμονίας τῶν Ἰνδῶν ἀντικείμενα. Ὁ ὑψηλότερος ἀπὸ τούτους πύργους τοῦ ναοῦ ἔχει ἑκατὸν εἴκοσι ποδῶν ὕψος· ἐν τούτῳ διατρίβουν ὁ Σριγεῶ μετὰ τὸν ἀδελφὸν καὶ ἀδελφὴν του. Εἰς τὴν μίαν πλευρὰν τοῦ πύργου τούτου κείται νάρθηξ τις, τοῦ ὁποίου ἡ στέγη εἶναι κατεσκευασμένη πυραμιδοειδῶς· ἐξωθεν δὲ εἶναι ἐστολισμένοι οἱ τοῖχοι τοῦ ναοῦ ἀπὸ διάφορα εἰδῶλια. Αὐτοῦ φέρονται καθημέραν τὰ φαγητὰ, τὰ ἐποῖα οἱ ὑπηρετοῦντες τὰ εἰδῶλα ἱερεῖς προσφέρουν εἰς τοὺς ἀσκητάς. Καὶ εἰς ἕνα λόγον, ἐπειδὴ εἰς τὸν ναὸν τούτον συναθροίζονται πανταχόθεν ὅλοι οἱ πτωχοὶ καὶ ζήτουμενες, συσσωρεύονται αὐτοῦ ὅλοι αἱ ἀκαθαρσίαι.

Πολὺ πλῆθος ἀσκητῶν συναθροίζεται εἰς τὰς δύο λαμπροτέρας ἑορτάς, δηλαδή τὴν τῶν *Λουτρῶν*, καὶ τὴν τῆς *Ἀμάξης*, ἧτες εἶναι καὶ ἡ μεγαλοπρεπεστέρα. Κατὰ τὴν πρώτην, ὑποτίθεται, ὅτι ὁ Σριγεῶ καὶ ὁ ἀδελφός του, ἀφοῦ λουσθῶσι καλῶς, λαμβάνουν τὴν θεῖαν μορφήν ὑπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἐλέφαντος. Περιηγητὴς τις, περιγράφων τὴν τελετὴν ταύτην, τῆς ὁποίας ἔγινεν αὐτάπτης, λέγει·

«Μαθὼν, ὅτι τὰ εἰδῶλα ἐξῆλθον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐλάβανον τὰς τιμὰς τῶν λατρευτῶν των, ἐπρομηθεύθη ἑλέφαντὰ τινὲς καὶ ἀνάβας ἐπ' αὐτοῦ, ὁμοῦ μετ' ἄλλους τινὰς, διευθύνθη εἰς τὴν καταντικρὺ τοῦ ναοῦ ἀγυῖαν. Ἐδυσκολαύθη μὲν νὰ διαπεράσωμεν τὸ πλῆθος· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπαξ εἰσεχωρήσαμεν, ἐθεωροῦσαμεν ἡσυχῶς τὰ πάντα ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν θέσιν μας.

«Ἐξωθεν τοῦ ναοῦ ἦσαν κατὰ σειρὰν θεμέλια αἱ θεότινες εἰς θυρίδας τινὰς τοῦ τοῖχου· μέγα τε ποικιλοχρῶρον ὕψασμα τὰς ἐπροφύλασεν ἀπὸ τὴν νυκτερινὴν νοτίδα. Παντοῦ ἦτο σκότος, καὶ, ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μόνον, διὰ τῶν ἀναρρῶν πτωμένων κυκαῶν φλογῶν διεκρίναμεν τὰ γινόμενα. Ἀλλὰ τὰ εἰδῶλα ἦσαν σχεδὸν κεκρυμμένα ὑπὸ τὸ πλῆθος πολυειδῶν καὶ ποικιλοχρῶν ἀριστηρίων, τὰ ὅποια ἐκείνου ἀκαταπαύστως αἱ βραχυμῖνες καὶ ἀπεδιώκον τὸ ἔντομα, ὅσα ἐπλησίαζον· ἢ ἄλιγον σέβας εἰς τὰ ὑποκείμενα τῆς ἱερείας των.

Ἐπέμψαμεν λοιπὸν πρὸς τὸν ἀρχιερέα των εὐπροσήγορον τι γραμματίον, παρακαλοῦντές τον νὰ προστάξῃ νὰ μᾶς ἀφήσωσι νὰ θεωρήσωμεν μίαν μόνην στιγμὴν, τὰ τρία ἀξιοσέβαστα ὑποκείμενα. Ἐδέχθη εὐμενῶς τὴν παρακλήσιν μας· οἱ ἱερεῖς παρεμέρισαν, δύο παχειὰ τετράφωτοι λαμπάδες ἀνέσθησαν, καὶ διεκρίναμεν τρεῖς τρομερὰς μαρφὰς ξυλίνας,

(*Ἰαγκαναθά, Σαβαδρά, Βαλαραμά.*)

λαμπρισμένης ἀτάκτως ἀπὸ βαφὰς μαύρας καὶ κιτρίνας. Μόνῃ ἡ κεφαλὴ τῶν εἰδῶλων ἐφαίνετο· τὰ δὲ λοιπὰ μέλη των ἦσαν ἀκριβῶς κεκαλυμμένα.»

Ἡ μεγάλη ἑορτὴ τῆς *Ἀμάξης*, τελεῖται καθέκαστον χρόνον. Τότε μετακομίζονται τὰ εἰδῶλα ἐφ' ἄρματος εἰς ναόν.

τινα, ἀπέχοντα τῆς Πορέας τρία τέταρτα λεύγης περιήπου.

Μετὰ πλείστα παρακλήσεις καὶ τελετὰς, καταβιβάζουν ἀπὸ τὸν ὄρον των τοὺς θεαὸς καὶ τοὺς μετακομίζουσι εἰς τὴν θύραν τοῦ Λέοντος ὅχι ὅμως μὲ ὅσον σέβας ἀνήκει εἰς τοὺς αὐτὰς περιστάσεις. Μὲ μεγίστην ἀπλότητα καὶ ἀδιαφορίαν, ἀφοῦ τοὺς δέσωσι μὲ χονδροειδές τι σχοινίον ἐκ τοῦ λαυροῦ, οἱ ἱερεῖς τοὺς σύρουν οὕτω πως ἐπὶ τοῦ κονιφοῦ, ἐνῶ τινὲς ἄλλοι προσπίπτοντες τοὺς σπρώγουν μὲ τὰς κεφαλὰς των ὀπισθεν, χωρὶς ὅμως καμμίαν εὐλάβειαν· διότι τότε τοὺς νομίζουσι ὡς ἀντικείμενα γλευασμοῦ. Ἀφοῦ λοιπὸν καταδρα- θῶσι καὶ κυλισθῶσι ταιουτοτρόπως ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀναβιβάζονται, τελευταῖον, διὰ λαβίδος τινὸς ἐπίτηδες κατασκευασμένης, ἐπάνω εἰς τὰ ὄχηματα· ὁ δὲ λαὸς τότε κυριεύονται ἀπὸ θρησκευτικὸν τινα ἐνθουσιασμὸν ἅμα ἴδωσι τὰς φιλά- τας αὐτῶν θεότητος ἐπὶ τοῦ ἄρματός των, καὶ τὰς ἀσπάζονται κραυγάζοντες μεγαλοφώνως: *Νίκη εἰς τὸν Ἰαγκαναθῶν*. Τὰ περίφημα ταῦτα εἰδῶλα εἶναι σχεδὸν τὰ αὐτὰ κατὰ τὴν ἀσχυροσύνην καὶ ἀγριότητα μὲ τὰ τῶν *Λουτροῦν*· ἀλλὰ τὰ παράμορφα πρόσωπα των εἶναι κεκαλυμμένα ἀπὸ πολυτίμους καὶ πολυχρόους πέπλους, οἵτινες σχηματίζουν εἰ- δός τι περικεφαλαίας εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν εἰδῶλων. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔχουσι βραχιόνας ἐξερχομένους ἀπὸ τὰ αὐτὰ των, ἡ δὲ ἀδελφὴ δὲν ἔχει κανένα. Ἐτὰ μεγαλοπρεπῆ ταῦτα τῶν θεοτήτων ὄχηματα, ἔχοντα ὕψος τεσσαράκοντα ποδῶν, παρισ- τεῦν ἀληθῶς μεγαλοπρεπῆ καὶ πομπικῆ θεῶν ἢ ἐσωτερικῆ ὅμως καὶ ἐξωτερικῆ στολῆ των δὲν εἶναι παντελῶς εὐάρε- ρεστος, ἐκτὸς τοῦ οὐρανόσκου τῆς ἁμάξης, ἥτις εἶναι ἄσπι- θαύματος διὰ τὴν πλουσιότητά του, ὡς δῶρον τοῦ βασιλέ- ως τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Ἀφοῦ τὰ εἰδῶλα τεθῶσιν εἰς τὴν ἰδίαν του θεῶν καθῆν, φέρονται μέσα εἰς καλάθιον οἱ χροῦσι πόδες, αἱ χεῖρες καὶ τὰ αὐτὰ τοῦ Ἰαγκαναθῶ καὶ βάλονται εἰς τὰ ἀνήκοντα μέρη. Ἄμα δὲ στολίσωσι τὴν θεότητα οουτοτρόπως, ἔρχεται ὁ *Ραίαχ* τῆς *Κχοόρδης* καὶ προσκυνή- σασ αὐτήν, λαμβάνει σάρωθρόν τι μεγαλοπρεπές καὶ πολύτι- μον, μὲ τὸ ὅποιον σαρώνει πομπικῶς βήματά τινα τὴν ὁδόν, ὅθεν μέλλει νὰ περάσῃ τὸ ὄχημα. Τότε δίδεται τὸ σημει-

ω ὁ δὲ λαὸς ἀρπάζει παρευθὺς τὰ εἰς τὴν μεγάλην ἁμάξαν δεμένα σχοινία. Εἰς τὴν πρώτην κίνησιν, ἢ παραφορὰ των, ὁ πρώτος τῶν τροχῶν, οἱ ἦγχι πολλῶν ἑκατοντάδων ὀργάνων, καὶ εἰς ἕνα λόγον, τὰ πάντα ἐμπνέουσι ἀξίολογον ἐκπληξίν.

Ἀλλὰ μετὰ τινὰς στιγμὰς τὸ θέαμα τοῦτο προξενεῖ καὶ ὑπερβολικὴν φρίκην εἰς ἕνα Χριστιανόν.

Ἡ *Λιτανεία* αὕτη μεταβάλλει εἰς τρομερὰν τὴν ἐνθουσι- αστικὴν τῆς ὄψιν, ὁπότεν φανατικοὶ τινες, προσφέροντες ὡς θυσίαν ὦν ἑαυτῶν των, πίπτουσι ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τῆς ἁμά- ξης. Ἰδοὺ τί διηγείται ὁ ἱατροφιλόσοφος *Βουρανῶν*, ὅς- τις ἔγνωεν αὐτόπτης μάρτυς τῆς τρομερᾶς ταύτης σκηνῆς, κατὰ τὸ 1806. «... Μόλις ἔχον κάμει βήματά τινα, καὶ ἀσκητῆς τις ἀνήγγειλεν, ὅτι ἦτον ἔνομος νὰ προσφέρῃ τὴν ζωὴν του εἰς θυσίαν. Ἐπέσει λοιπὸν εὐθὺς προὔμυα, ἐμπρο- σθεν τοῦ ὀχήματος, καὶ ἐξήπλωσε τοὺς βραχιόνάς του ὁ δὲ λαὸς τὸν ἐπεριτριγύρισε μὲ ἄκρον ἔδρα. Ἄμα δὲ κατε- θραύσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἐκείνου σώματος, χαροποιῶι κραυ- γαὶ ἀντήρῃσαν εἰς τὸν αἴρα· τὸ πτώμα τοῦ θύματος κατε- κολύβη ἀπὸ νομίσματα ριπτόμενα ἀπὸ τὴν ὄχλον πρὸς ση- μείον εὐλαθείας· ἀσκήτων ἐκεῖ τὸ λείψανον ὀλίγην ὥραν, καὶ ἔπειτα τὸ ἔφερον εἰς *Γολγοθᾶ*, ὅπου καὶ τὸ ἐπεσκέψθη... Ἐχθές, προσθέτει ὁ ἴδιος ἱατρὸς, ἀπερόθη γυνὴ τις εἰς θυ- σίαν τοῦ αὐτοῦ εἰδῶλου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔπεσεν εἰς τόπον κατη- φορικόν, ἔχασεν ὄρας τινὰς βασιανίζομένη ἀπὸ τοὺς φρικτοὺς πόνοισ, τοὺς ὀπίους ἐδέχθη ἀπ' ἑαυτοῦ τῆς.»

Πρέπει ὅμως νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὁ μέγας οὗτος φανατι- σμὸς ἐλαττοῦται καθ' ἡμέραν καὶ πλησιάζει τὸ πέρας του. Ἄγγλος τις, ὅστις διέτριψε τέσσαρας χρόνους εἰς τὰς Ἰνδίας, δὲν ἴδε παρὰ ταῖς μόναις παραδείγματα. Τὸ ἐν ἐφάνῃ πε- ριστατικόν, τὰ δὲ ἄλλα δύο θύματα ἦσαν ἄνθρωποι πάσχον- τες ἀπὸ χρονικῆς ἀνυποπόρου ἀσθενείας.

Ἡ ΑΓΑΘΟΘΟΣ ΚΟΡΗ.

Ἐξ ἑνὸς Γαλλίδος ἐσυμφώνησαν νὰ συνεισφέρωσι ποσότητά τινα χρημά- των διὰ νὰ βοηθήσωσι τοὺς εἰς τὸν κίβρον τοῦ παρελθόντος πολέμου στερου- μένους Ἕλληνας. Κατέθεσε λοιπὸν ἐπισητὴ ἀπὸ ἑκατὸν φράγκα. Προσηγγι- ζούσης δὲ τῆς πρεσβείας, μία ἐξ αὐτῶν, μὴ δυνθεῖσα κατ' εὐδένᾳ τρόπον

νά φθάσῃ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἑκατῶν φράγκων, κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς, ἐχρειάζετο ἔτι δέκα φράγκα, τὰ ὅποια εὐκόλως βέβαια ἠδύνατο νὰ δανεισθῇ ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς, ἐὰν ἤθελε νὰ κοινολογήσῃ τὴν μυστικωτάτην εὐεργεσίαν. Καὶ ἐπειδὴ μία μόνη ἡμέρα τῆς προθεσμίας ἔτι ἔμενεν, ἐβράμην εἰς κουρέα τινὰ, καὶ τὸν εἶπεν:

Ἀγοράσεις, Κύριε, τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς μου; --- Ἀς τὰ ἴδωμεν, ἀπακρίθη ὁ κουρέυς. . . Κατ' ἀλήθειαν, Κυρία μου, τὰ μαλλιά σου εἶναι ξανθὰ, ἐξαιρετὰ, καὶ σὲ δίδω ὀκτὼ φράγκα· λυπούμαι ἔμως διὰ τὴν ὑγερσίαν τοῦ καλλίστευ τῆς κεφαλῆς σου στολισμοῦ. --- Λυπεύμαι κ' ἐγὼ, Κύριε, διότι δὲν ἀξίζου δύο φράγκα περισσότερο ἀπ' ἔσσω τὰ διετιμῶσας· πλὴν δὲν βλάπτει ἰδοῦ ἡ κεφαλὴ μου, καὶ ἄρχισε τὴν ἐργασίαν.

Ἐνῷ δὲ καιρούμενα ἔπιπτον τῆς ὥρας τὰ χρυσαῖα μαλλία, στρέψασα πρὸς τὸν κουρέα ἐπανάλαβε· --- Τώρα λοιπὸν γινώσκουσα καλῶς, ὅτι τ' ὄντως μου σὲ εἶναι ἀγνωστον, καὶ πιθανὸν νὰ μὴ τὸ μάθης ποτέ, δύναμαι νὰ σὲ ἐμολογήσω τὴν αἰτίαν τῆς ἀποφάσεώς μου ταύτης. Ἐγὼ, Κύριε, ὑπέγραψα εἰς τινὰ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων συνεισφορῶν δι' ἑκατῶν φράγκα· ἀλλὰ μὴ δυναθεῖσα νὰ εκπληρώσω ταύτην τὴν ποσότητα, διότι μ' ἔλειπον ἔτι δέκα, ἔδραμον ἐδῶ· ἤθελον δὲ μείνει πολὺ πλέον εὐχαριστημένη, ἂν τὰ μαλλία μου διετιμῶντο δύο φράγκα περισσότερο.

Θαυμάσας ὁ κουρέυς τὴν γενναίαν ἀπόφασιν τῆς ὥρας, ῥίπτει ἀπὸ τὰς χεῖρας τὰ ψαλίδια, καὶ τὴν παρακαλεῖ νὰ δεχθῇ διὰ τὴν ἡδὴ κοπέισαν ἡμίσειαν κόμην τῆς τὰ δέκα φράγκα, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς υποχρεώσεώς της.

Ἡ ἸΑΤΡΙΚῆ ἘΠΙΣΤῆΜΗ.

Ἡ ἰατρικὴ εἶναι ἀναντερρήτως θεία καὶ κοινωφελὴς ἐπιστήμη· ἀλλὰ, διὰ τὴν εἰσχωρήσῃ τις εἰς τὰ μυστήριά της, πρέπει νὰ ἐξουδύσῃ ἑπτὰ χρόνους τοῦλάχιστον εἰς τὴν θεωρίαν, καὶ πέντε εἰς τὴν πρᾶξιν. Οἱ καλοὶ ἰατροὶ εἶναι θεοὶ τῆς γῆς· οἱ δὲ κακοὶ ἐμοιάζου δαίμονας καὶ δημίους, καὶ εἶναι τόσον πλέον φοβεροὶ, ὅσον οἱ ἀποθνήσκοντες δὲν ἐμιλοῦν τελείως καμμία φωνὴ δὲν ἐγείρεται κατ' αὐτῶν, καὶ κανῶς δὲν τοὺς ἐνάγει· καὶ οὕτως ἔχου τὸ προνόμιον τοῦ νὰ φωνεύωσι ἀτιμωρητί. Ὁ δολοφόνος πολίτης παιδεύεται· ὁ δολοφόνος δὲ ἰατρός λαμβάνει καὶ χρέματα.

Ἡ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ.

Ἄλλοι μὲν δῦσχυρίζονται, ὅτι ἡ Πολυτέλεια εἶναι ἀδελφὴς, ἄλλοι δὲ ἔτι εἶναι ἀδελφία. Ἀμφότεραι ἔμως αἱ γινῶμαι αὗται εἶναι ὀρθαί· ἀλλὰ κατὰ διάφορον ἔννοιαν. Ἡ ἐπιβλαβὴς δὲ καὶ ὄντως ἀδελφία εἰς τὴν ἀτομικὴν καὶ γενικὴν εὐδαιμονίαν πολυτέλεια εἶναι πᾶσα δαπάνη μὴ ἀνάλογος εἰς τοὺς ἐντίμους πόρους τοῦ δαπανῶντος.

Ὀλιγώτεροι πτωχοὶ, λέγει ὁ Φανελῶν, ἀποθνήσκουσι τῆς πείνας, παρὰ πλούσιοι ἐκ τῆς πολυφαγίας. Οἱ δειπνοῦντες εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Πλάτωνος δὲν ἠνωχλοῦντο ποτὲ ἀπὸ δυσπεψίας τὴν ἐπιούσαν.

ΠΑΝΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ῬΩΣΙΚῆΣ Αὐτοκρατορίας.

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἀπεγραφήν, ὁ Εὐρωπαϊκὸς πληθυσμὸς τῆς Ῥωσικῆς Αὐτοκρατορίας ἀναβαίνει εἰς 45,356,000.